

váltakozó fejlődését illetően, amit a mai túltermelés és a nyomornak a maximumig való fejlődése bizonyít. A népek elpusztulnak a nyomorban, a túltermelt áru tömkelege fölött, amelyek bőven kielégíthetnek, csak egy rendszer hibái következtében, amely meg tudja sokszorozni ugyan a termelést, de nem tudja észszerűen elosztani.

Hogyan és hol kívánja ez a fejlődés a korporációs rendszert, mint a társadalom gazdasági élet reális következményét. Manolescu nem mutatja ki és azt hiszi, hogy ezt nem is lehet kimutatni. Azt állítja, amit bebizonyítani kellene és nem bizonyítja a liberális és demokrata rendszer elvi és szervei hibáival szemben a korporációs rendszer felsőbbbőségét. És hogy tételét mégis fenntartsa, Manolescu elhagyja a logikus bizonyítás magasztos szféráját, hogy azokhoz a banális bizonyítékokhoz folyamodjék, melyekkel a könyv nagygényű beállítottságát tekintve, nagy meglepetéssel találkoztunk. Így az általános szavazójog ellen érvelve, a következőket mondja:

„A korporáció önkénye nem rémit el és mindenestre sokkal kevésbé ijesztő, mint a demokráciáé, mely az általános szavazójoggal ugyanolyan- jogot ad Clemenceau-nak, mint szolgálójának.”

Nagyon gyenge argumentum. Minden önkényesség visszariaszt. De az egyenlő szavazójog nem önkényesség, hanem ebben a relatív világban mindennél jogosabb és mindennél kevésbé önkényes. Clemenceau semmiesetre sem panaszkodott az általános szavazójogra és különösen ő jobban értékelte a szolgálóját, mint sokat, akik hozzá hasonló öltözetben jártak. Amikor szolgálja meghalt, a nagy Clemenceau megcsókolta a kezét, ami azt jelenti, hogy a társadalmi értéket illetően, egyetlen munka sem alóbbrendű, ami pedig a lelki kvalitásokat illeti, azok abszolúte nem függnek össze azzal, hogy valaki milyen helyet foglal el a társadalmi létrán. A szolgálóknak lehet nemcsak lehet és őseredetű nemesnek rosszabb lehet a lelke, mint egy szolgálóknak.

Maga az a tény, hogy Manolescu hasonló érvekhez folyamodott, bizonyítja a tétel gyengeségét. És ehhez kell folyamodnia, mert nem talál mást, ugyanakkor, amikor a nemzeti öntudatot megtagadja a demokráciától és megadja a korporációnak, annak ellenére, hogy nem ismeri el a korporációnak a fasizmussal való azonosságát. Holott a korporáció, mint politikai világnézet, csak diktatórikus rendszerben tudott megnyilvánulni és kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a kapitalista termelési rendszerben a parlament elkerülhetetlen szükségesség, amiért még a fasizmus is kénytelen volt a korporációt megteremteni.

De miért teszi relativá a nemzeti öntudat fogalmát, miért állítja, hogy egy általános választójog rendszerében ez kevésbé nyilatkozhatik meg, mint az egy emberre épített kormányzati formában. A megszokott válasz az, hogy a diktatórikus államok nagyobb eredményeket értek el, mint a parlamentárisak. Csak hogy ezt már nem lehet állítani. A diktatórikus, korporációs államok sem mentesek azoktól a hátrányoktól és nyomorúságoktól, amelyek a demokrata államok krízisét termelték ki és a krízis leküzdésére sem találékonyabbnak, sem szerencsésebbeknek nem mutatkoztak. Legfeljebb tehát azt irhatjuk a diktatórikus rendszer javára, hogy erőszakos elnyomta a kritika jogát, sőt a legelemből jogokat is, és pedig az áldozat jogát arra, hogy panaszkodjék és védekezzék.

Minden tehát arra az egyszerű formára redukálódik, hogy a korporáció, amely jól működne, előnybe helyezendő a rosszul működő parlamentáriszizmussal szemben. De mint ahogy a fasizmus egyik objektív kritikusa meglátta, nem mindig a parlament működ-

dik rosszul és nem mindig a korporáció működik jól. Ezen kívül, mint ahogy mondtuk, a szövetkezet nem egyéb, mint a parlament fikciója, amelyre a diktatúrának szüksége van. Csak hogy a diktatura feltételezi egy ember zseniáltságát, hogy legalább is ideiglenesen elfogadható legyen. Sem a diktatura, sem a szövetkezeti rendszer nem új, de nincs még példa arra, hogy

egy diktatura tovább állt volna a diktátor halála után.

Manolescu érzi ezt és ezért nem azonosítja a korporációt a fasizmussal, azaz a diktatúrával. Csak hogy ilyen megkülönböztetés lehetetlen és eddig még nem ismerünk olyan rendszert, mely a diktatura elnyomása alatt élve, megteremthette volna a korporáció lehetőségeit.

Csökkenést mutat Románia csődstatistikája

421 csődkérelmét nyújtottak be 1934-ben

Bucuresti, május 29. Az 1934-ik évben az ország területén lévő kereskedelmi bíróságoknál összesen 421 csődkérelmét adták be, szemben az 1933-ban iktatott 1016 kérelemmel. A két év számaránya tehát 41%-os különbséget mutat. Az 1934-es csődkérelmek a következőképpen oszlanak meg:

A csődbejutottak önként kérték a csődöt 22 esetben (6.60%).

A hitelezők kérték a csődnitást 378 esetben (89.80%).

Az ügyészség kérte hivatalból a csődöt 15 esetben (3.60%).

Amint ez a kimutatás igazolja, a csődök csaknem 90%-ában maguk a hitelezők kérték a csőd megnyitását.

Az 1929—1934-es évek csőd-statisztikája a következőképpen alakult ki: 1929-ben 2750, 1930-ban 2648, 1931-ben 2794, 1932-ben 1224, 1933-ban 677, 1934-ben 421.

Arverésre jutott eladásra került csődök	Aktívák összege lejben	Passzívák összege lejben	Aktívák-passzívák közötti különbség	Az aktívák hány százaléka fedezi a passzívát	
1929	460	248,002.964	505,630.959	257,624.995	49%
1930	540	196,804.003	569,909.487	371,105.484	35%
1931	507	265,991.026	587,783.401	321,792.373	45%
1932	619	392,134.176	749,031.005	356,896.829	52%
1933	298	211,557.139	584,928.477	373,371.338	36%
1934	234	191,080.431	578,584.254	187,503.823	50%
Összesen	2658	1,505,572.739	3,378,867.583	1,868,294.844	45%

A kimutatásból világosan kitűnik, hogy az értékesített csődöttegek bruttó aktívái 1929 és 1934 között a passzíváknak csak 45%-át fedezték.

A csődöttegek értékesítési adatai a következők:

	Leltár utáni bruttó aktívák értéke	Eladás után megterült nettó aktívák értéke	Hány százaléka a bruttó aktívák
1929	248,005.994	46,264.690	18.60%
1930	195,804.003	45,155.875	23.10%
1931	265,991.026	50,077.764	18.8%
1932	392,134.176	57,320.372	14.60%
1933	211,557.139	41,864.758	19.08%
1934	191,080.431	27,133.540	14.20%
Összesen	1,504,572.769	267,317.606	17.80%

Az 1929—34-ig a bruttó-aktíváknak tehát csak 17.80%-a térült meg, a hitelezők tehát 82.2%-os veszteséget szenvedtek.

A palesztinai arab lapok leleplezik a jeruzsálemi főmufti politikai szerepét az 1929-es zavargások körül

Két levél, mely a főmufti kétkulacsos politikáját dokumentálja

Jeruzsálem, május 29. Megírta az Uj Kelet, hogy a palesztinai arab sajtóban hetek óta támadások és leleplező cikkek jelennek meg a jeruzsálemi főmufti ellen. A sajtókampány egy levélből indult ki, melyből kiderült, hogy a főmufti titkos politikai kapcsolatokat tartott fenn olasz és angol politikai körökkel.

A „Palestin“ című arab lap egyik legutóbbi számában két levél fényképlevontát közli, melyet a főmufti a palesztinai kormány főtájtárához intézett, azzal a beszélgetéssel kapcsolatban, amelyet a főmufti az 1929-es események után a londoni Daily Express egyik munkatársával folytatott.

A mufti nyilatkozik...

Az arabságnak úgy tűnik — írja a Palestin — mintha a mufti a nép jogainak harcosa volna, titokban azonban jóviszonyt igyekszik fenntartani az angol kormányval.

A levélből kitűnik, hogy a palesztinai kormány annakidején felvilágosított követelt a muftitól az angol újságíróval folytatott beszélgetésről, akinek többek között a

következő kijelentéseket tette:

„Angliának meg kell értenie, hogy a Palesztinában történt sulyos eseményeknek csak egészen laza összefüggésük van a Szentfal kérdésével. Az események főoka a Balfour-deklarációnak rejlik. Katonai segítséggel könnyen elnyomhatja Anglia a felkelést, de teljes béke nem lesz mindaddig, amíg Anglia nem szűnik meg politikáját a Balfour-deklaráció irányvonalán vezetni.”

A kormány felszólítására a mufti ezután nyilatkozatot irt alá, melyben azt állítja, hogy a nyilatkozattal csak az ország összes lakosainak összefogását akarta elérni és békéről a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban nem beszélt.

„A muftinak ez a válasza — írja a Palestin — nyilván nem elégitette ki az angol kormányt és Antonius, a kormány főtájtárának akkori asszisztense, a mohamedán tanács titkárának közvetítésével világos nyilatkozatot kért a muftitól. Az, hogy megmentse a helyzetet és abban az érdekesben, hogy vele tulajdonképpen a muzulmán tanácsban viselt tisztségéről akarnak

Két nagy siker

Michail Solochow
A CSENDES DON

A leghíresebb orosz regény magyarul
Egészvázsonban: 128 lej.

Nagy Karola
ITT VOLTAM...

A háboru utáni nemzedék megörökítője.
Benedek Marcell előszavával.
Egészvázsonban: 106 lej.

LEPAGE -nál
Cluj

tárgyalni, miután más választása nem volt, alírt egy másik levelet is, melyet a kormány főtájtárához intézett és amelyben igyekezett mindent visszaszívni, amit a Daily Express munkatársa előtt kijelentett.

...és mindent visszazívni

Ennek a levélnek a tartalma a következő:

„1929. augusztus 28-án váratlanul felkeresett Kizum ur és nyilatkozatot kért tőlem az eseményekkel kapcsolatban. Én éreztem, hogy szavaimat fordítóim nem adták vissza helyesen. Háromszor is azzal a kéréssel fordultam az újságíróhoz, hogy jobb szeretném, ha írásban terjesztené elő kérdéseit, hogy írásban tudjak azokra válaszolni, ha pedig ezt nem teszi, legalább mutassa be a nyilatkozat szövegét, mielőtt a sajtóba kerül. Néhány nappal később olvastam az egyiptomi sajtóban a beszélgetés részleteit, melyekben olyan szavakat is szóba adtak, amelyeket én sohasem mondtam. Ezután azzal a kéréssel fordultam a Daily Express tudósítójához, hogy igazítsa helyre jelentését, az újságíró azonban időközben elutazott. Mindebből kitűnik — írja befejezésül a mufti — hogy Kizum ur beleegyezésem, jóváhagyásom és aláírásom nélkül küldte el a beszélgetésről szóló táviratot és így történt meg, hogy a nyilatkozat sok mindent tartalmaz, amit én nem mondtam. Remélem, hogy a kormány „szíve” meg van győződve arról, hogy az nem áll, mintha ez a két passzus, amelyekhez a kormány tőlem felvilágosításokat kért, tőlem, akár mint magánembertől, akár mint a legfelsőbb mohamedán tanács elnökétől származna.”

A Falastin szerint ez a levél mutatja, hogy a politika, melyet az 1929-es augusztusi események után folytatott a Husszeini család, abban az irányban mozgott, hogy a zsidók és az arabok közötti nemzeti zavargásokat vallási és faji jellegű zavargásoknak tüntesse fel, amelyekben Angliának semmi része nincs.

A Falastin leleplezéseit és támadásait természetesen nem hagyja szó nélkül a főmufti sajtója sem. Ahelyett azonban, hogy a felsorolt vádakra reagálnának, a mufti lapjai megelégszenek annak megállapításával, hogy a Palestin nem mohamedán lap.

A János-omen vezér

A Falastinre is válaszol és hangsúlyozza, hogy az arab nemzeti sajtóorgánom és nincs kapcsolata ezzel, vagy azzal a vallással.

„Miután a kettős vezér — írja a lap — állandóan azt állítja, hogy nemzeti vezér, aki minden vallási párt fölött áll, nem volna szabad ilyen érveléssel fellépnie. Ugy néz ki azonban, hogy a mufti, amikor neki az éppen konvenál, csak mohamedán vezérként tünteti fel magát és beavatkozásért támadja a Falastint.”

Az arab politikai erők közötti harcokat és vitákat a palesztinai zsidóság is élénk érdeklődéssel figyeli. Annyi bizonyos, hogy ezek a megnyilatkozások komoly jelei annak, hogy a mufti politikai hatalma és tekintélye lényegesen csökkent és ma már távolról sem gyakorol olyan befolyást az arab tömegekre, mint évekkel ezelőtt.

— Egy bucaresti gimnázista kalandos hajóútja Haifaig. Constantináról jelentik, hogy ott kézrekerült egy Gabriel Popescu nevű bucaresti liceumi tanuló, aki két héttel ezelőtt eltűnt szülei lakásáról. Kiderült, hogy a kalandos természetű ifjú felszökött a Polonia hajóra s ott elrejtőzködött egy mentőcsónakban. A magával csempészett elemzőszámból és vízből Haifaig telt, ahol kidugta fejét, hogy megállapítsa hol van. Egy arra járó matrész azonban észrevette a diákot, akit átadott a hajóparancsnoknak. Popescu Gabrielt hazahozták és átadták a kikötői rendőrségnek.

Hog

Kereskedőket a franciaors

Bucuresti, május 29. ismertették Filderman munka problémájával. Nyábról azokat a rendkákát, amelyek a román járt bizonyítják az ország amelyek halomra dön szemfényvesztéseit. A Actuelle című francia napvilágot és annak be amely a tanulmányi koz gában, az alábbiakban.

A zsidók

„Mint hogy a főszerekt azt kért tőlem, hogy helyzet bírálataira, hanc sokat is javasoljak, kivánság teljesítése elő

Mindig mondtam, h szabad elzárkózniok, h ország érdekeivel kell Nem lehetséges az élet ne az általános érdek e

S a zsidók semmilyen masztnak a románokk nak egyáltalán etnikai kisebbségi vállalatokn zsidó vállalatokra vonat

Amikor egy ország akinek nincs mit en parancsolja, hogy orvos nuzamosan kell meggyó jét venni megismétlődés

Hogyan leh nélkülöségem

1. A baj meggyógyít az összes tényezők jó készségére.

Romániában mintegy Ha a munkaadókat f százalékkal emeljék a f kások lemondanának j százalékaról, 24 órán b munkást lehetne foglal lemondana az ilyképpen sok fizetés adójáról, ar tés hat százalékat kép ezer munkást lehetne bo hogy ennyire nincs is ben kért áldozat feléve

Nem-e egyszerűbb és oldás, mint a munkanél költségekkel és annak val s nem-e egyszerű gárok közötti diszku vagy a zsidóknak az or amit Cuza javasol?

2. A baj elhárítása e ket javaslom:

a) A tanévek megh iskolákban, a felsőbb megszaporítása által.

b) A katonai szolgál c) A „fekete munká megtiltandó a magán- nek és nyugdíjasoknak zást vállaljanak.

d) Az egyéni és e megszűntetése; vannak több hivataluk van s két-három, sőt négy hivatalnok.

e) Az aggkori bizt és korhatár felállításá intellektuális munka te

f) A teoretikus nevé manák csökkentése és nyújtók szaporítása.

g) A munkaidő cső h) Az idegen állam naturalizálási kéresein

i) A nélkülözhető hazájukba.

Magától értetődik, solják a bajt, legfeljeb azon. Komoly orvoslás bizalom helyreállításá vényhozási és gazdasá ben, a termelés és az dekében.

A kérdés súlyosságá tozik az a tény, hogy 27 százaléka kisebbsé gyedik lakos kisebbsé

Mit

Románia nem az eg megesen élnek kisebb más államban hasonl mólvá az Egyesült Ál

VILÁGSIKER
Megjelent
Michail Solochow:
A csendes Don
Az első nagy regény Oroszország átalakulásáról egy perzselő szerelem keretében
Külföldi példányszám: 2 millió
Egészvázsonkötésben
Lei 128
LEPAGE -nál
Cluj

Hogyan lehetne segíteni a romániai munkanélküliségen?

Kereskedőket és iparosokat nem lehet improvizálni. Hogyan hamisítja meg a jobboldal a franciaországi állapotokat. Fildermann dr. tanulmányának befejező közleménye

Bucuresti, május 29. Tegnap számunkban ismertettük Fildermann dr.-nak a nemzeti munka problémájával kapcsolatos tanulmányából azokat a rendkívül érdekes statisztikákat, amelyek a román elem szupremáciáját bizonyítják az ország közelében s amelyek halomra döntik Vaida statisztikai szemfényvesztéseit. A tanulmány a L'Heure Actuelle című francia folyóiratban látott napvilágot és annak befejező közleményét, amely a tanulmány konklúzióit foglalja magában, az alábbiakban ismertetjük:

A zsidók és az ország érdekei
„Mint hogy a főszereplő ur szíves volt azt kérni tőlem, hogy ne szoritkozzam a helyzet bírálataira, hanem azonnali megoldásokat is javasoljak, nincs jogom kitérni e kívánság teljesítése elől.

Mindig mondtam, hogy a zsidóknak nem szabad elzárkózniuk, hanem érdekeiket az ország érdekeivel kell összehangba hozniuk. Nem lehetséges az élet anélkül, hogy abban ne az általános érdek érvényesüljön.

S a zsidók semmilyen nehézséget nem támasztanak a románokkal szemben s ha vannak egyáltalán etnikai származású románok kisebbségi vállalatoknál, úgy elsősorban a zsidó vállalatokra vonatkozik ez.

Amikor egy országban vannak emberek, akiknek nincs mit enniük, a közérdek azt parancsolja, hogy orvoslást keressünk. Párhuzamosan kell meggyógyítani a bajt és elejét venni megismétlődésének.

Hogyan lehet segíteni a munkanélküliségen

1. A baj meggyógyításához szükség van az összes tényezők jóakarataira és aldozat-készségére.

Romániában mintegy 300 ezer munkás van. Ha a munkaadókat felszólítanák, hogy öt százalékkal emeljék a fizetéseket és a munkások lemondanának jelenlegi fizetésük öt százalékáról, 24 órán belül mintegy 30 ezer munkást lehetne foglalkoztatni. Ha az állam lemondana az ilyenképpen alkalmazott munkások fizetési adójáról, amely átlagban a fizetés hat százalékát képviseli, újabb néhány ezer munkást lehetne boldogítani. Azt hiszem, hogy ennyire nincs is szükség és a kezdetben kért áldozat felével is beérhetnők.

Nem-e egyszerűbb és hasznosabb ez a megoldás, mint a munkanélküli adó, az ezzel járó költségekkel és annak demoralizáló hatásával s nem-e egyszerűbb, mint az állampolgárok közötti diszkriminálás, amit Vaida vagy a zsidóknak az országból való kizárása, amit Cuza javasol?

Azonnali intézkedések

2. A baj elhárítása érdekében a következőket javasolnám:

a) A tanévek meghosszabbítása az elemi iskolákban, a felsőbb elemi iskolák azonnali megszaporítása által.

b) A katonai szolgálat meghosszabbítása.

c) A „fekete munka” betiltása, vagyis megtiltandó a magán- vagy köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak, hogy mellékfoglalkozást vállaljanak.

d) Az egyéni és családi álláshalmozás megszüntetése; vannak tisztviselők, akiknek több hivataluk van s vannak családok, ahol két-három, sőt négy családtag is állami hivatalnok.

e) Az aggriki biztosítások általánosítása és korhatár felállítását úgy a fizikai, mint az intellektuális munka terén.

f) A teoretikus nevelést nyújtó iskolák számának csökkentése és a gyakorlati kiképzést nyújtók szaporítása.

g) A munkaidő csökkentése.

h) Az idegen állampolgárok és alattvalók naturalizálási kéréseinek elhalasztása.

i) A nélkülözhető idegenek visszaküldése hazájukba.

Magától értetődik, hogy ezek nem orvosolják a bajt, legfeljebb ideig-óráig segítenek azon. Komoly orvoslás egyetlen egy van: a bizalom helyreállítása a kormányzati, törvényhozási és gazdasági állandóság szemében, a termelés és az árucserre fokozása érdekében.

A kérdés súlyosságának megértéséhez tartozik az a tény, hogy Románia lakosságának 27 százaléka kisebbségi, vagyis minden negyedik lakos kisebbségi polgár.

Mit szólna Európa ahhoz?

Románia nem az egyetlen ország, ahol tömegesen élnek kisebbségek. Európa számos más államában hasonló helyzet van. Nem is csodálva az Egyesült Államokról, ahol még ma

is a lakosság 40 százalékát a bevándorlók első generációja alkotja. Milyen csodálatos, milyen nagyszerű alkalom nyílna Roosevelttel szembe, hogy alapos leckét vegyen a demokráciából és az egyenlőségéből és egy-kettő megoldja a munkanélküliség problémáját anélkül, hogy a NIRA problémáján vagy közmunkatervezeteken törné a fejét. **Mit szólna Európa ahhoz, ha Amerika visszatoloncolna néhány millió családot?** Nem tudom, mit csinálna Vaida az Amerikában élő 400 ezer románnal? Az Universtul már most tudni véli, hogy az Egyesült Államok egymillió bevándorlót készülnék Európába visszaküldeni.

Abban a rendszerben, amelynek bevezetését javasolják most nálunk egyesek, maga az állam is megszűnne létezni, mert az állam csak az egyének fölötti autonómiájának jegyében létezhetik. Abban a pillanatban, mielőtt megszűnik autonóm lenni, mielőtt függetlensége megszűnik és pótkocsija csupán a polgárok egy bizonyos kategóriájának, már nem állam többé, hanem néptörzs. Vaida pedig bár volt miniszterelnöke az országnak, és még akar az lenni, kijelenti, hogy ő csak a többséggel törődik és a kisebbségekre ráhagyja, hogy önmaguk törődjenek bajjaikkal. Mielőtt a polgároknak egy csoportját megfosztják a központi hatalom védelmétől, ez a csoport természetes módon igyekszik megközelíteni azokat a személyeket, akik a tényleges hatalom fölött rendelkeznek. Ebből pedig korrupció lesz és az állam válsága.

Hogyan élheti túl egy állam azt, hogy polgárai tekintélyes számát elidegeníti magától, akiket megakadályoznak abban, hogy fizikai, vagy intellektuális képességeiknek megfelelő karriert válasszanak maguknak, ahelyett, hogy elősegítsék, fejlesszék és megtermékenyítsék törekvéseiket. Más szempontból tekintve, ha a szakszerű kiválasztás és a munka honorálását nem a munkások kvalitásai és hasznossága szabályozzák, hanem valamely csoport ereje, úgy elkerülhetetlenül meg kell gyengülnie magának a csoportnak is. A többiekhez viszonyítva, bizonyos mértékig az arisztokraták képezik a legerősebb csoportot. Márpedig — mondja Chateaubriand — az arisztokráciának három kora van: „a felsőbbség, a privilégiumok és a hívságok kora. Az arisztokrácia él az elsőkben, degenerálódik a másodikban és kihal a harmadikban.”

Kereskedőket nem lehet rögtönözni

Egyébként sem lehet rögtönözni kereskedőket, mint ahogy nem lehet rögtönözni iparosokat sem. Az egyik s a másik foglalkozásbeli- nek egyaránt különleges kvalitásokkal kell rendelkeznie, hogy fel tudja használni a tudományos felfedezéseket, hogy megértse és használhassa a fogyasztók ízlését, hogy megszervezze és fegyvelje az egyén tevékenységét, hogy ismerje a bel- és külföldi áruforrásokat, hogy tökéletesen rendelkezék s hogy meglegyen benne a kockázathoz való kedv, mert nincs foglalkozás, amely annyi kockázattal járna, mint a kereskedő, iparosé vagy a bankáré.

Távol áll tőlem az a gondolat, mintha a román nem volna tehetséges. Csupán azt akarom leszögezni, hogy ezen a téren nem lehet improvizálni s hogy itt is, mint mindenütt, az idő nem igen respektálja azt, amit nélküle csinálnak. Emlékeztetem az olvasót Amyot soraira, amelyeket mottóként írtam fel e tanulmány elé. Emlékeztetni kívánok arra, ami nálunk az iskola-politikával történt. Ott is túl gyors tempóban dolgoztak. Az eredmény katasztrofális volt. A liberális párt számára itt van maga a közoktatásügyi miniszter, aki a közoktatási törvény módosításáról szóló javaslat indoklásában kénytelen volt elismerni, hogy „felkészületlen és rögtönzött tantervet vettek igénybe a középiskolai oktatásnál.” A nemzeti parasztpárt számára pedig itt van Costachescu professzornak 1927. december 21-én a kamarában tett nyilatkozatai: „fájdalommal kell beismernünk, hogy a tantestület tagjai, függetlenül attól, hogy melyik párthoz tartoznának, az esetek többségében nem foglalkoznak az iskolával, nem teljesítik, vagy nem tudják teljesíteni hivatásukat.”

A gyorstalpalás eredménye

Ha ez volt az eredménye a gyorstalpalásnak az iskolában, könnyű elképzelni, hogy az ipart és kereskedelmet illetően az eredmény még katasztrofálisabb lesz, mert elsősorban az állami költségvetés, tehát a román többség fogja kárát vallani.

A materialista idealizmus fiatalos románainak semmi közük nincs a nacionalizmus-hoz. S nagy szerencsétlenség az államokra

nézve, amelyekben az ifjúság akar parancsolni, amely még nem tanulta meg megkeresni a kenyerét, elrendezni a saját költségvetését és adminisztrálni a saját vagyonát és amely nagyjából még az iskola padjai között ül.

Az országnak az ifjúság által való kormányzása: jelszó ugyan, de nem okos jelszó. Plato éppen ellenkezőleg, úgy hitte, hogy az életkor nélkülözhetetlen előfeltétele annak, hogy valaki közügyekben résztvehessen.

Nem. Nem tanuskodik különösebb bölcsességről, ha az ifjúsággal elhitetik, hogy az állam köteles állást szerezni nekik, hogy joga van parancsolni és hogy a parlament és a kormány számára nem marad egyéb hátra, mint hogy nekik alávéssék magukat; elhitetni az országgal, hogy a román nép el van szegényedve és meg van alázza; általában ezt a beteges és lehangoló passzívizmust prédikálni és teletölteni a közvélemény fejét azal, hogy a románok privilégiumot élveznek

polgártásaikkal szemben és az ország minden negyedik lakója élő ellenség. A katasztrófának egy különös sznobizmusát teremtik meg eképpen.

Kompromisszum az erkölccsel

Nem becsületes dolog meghamisítani a demokrácia, az egyenlőség és a munkához való jog meghatározását, hamis, vagy részleges, vagy hiányos statisztikákat bemutatni és félrevezetni a román közvéleményt afelől, hogyan gondolkodik Franciaország, Anglia, Olaszország, Amerika stb.

Nem egyenes dolog kompromisszumokat kötni az emberiség erkölcsi birtokállományával; nem, az emberek dühét nem szabad összevesztetni az isteni igazsággal. Mert bölcsesség, becsület és igazságosság nélkül nincs boldogság sem népek és államok, sem egyének számára.

SELECT MOZGÓ

Az óceánjáró titka

rendkívül izgalmas bűnügyi film, melynek cselekménye egy Transatlantic fedélzetén játszódik le, csodás revü- és énekszámok keretében. Főszerepekben:

GENE RAYMOND és NANCY CAROLL.

Szünet közben Bálint Péter, a fejszámoló csoda produkciói.

SELECT MOZGÓ

Masaryk köztársasági elnök ismét Malypetr-t bízta meg kormányalakítással

Benes június 8-án utazik Moszkvába

Prága, május 29. (Rador.) Masaryk elnök ismét Malypetr-t bízta meg a kormányalakítással. A legutolsó minisztertanácson Benes beszámolt az orosz szerződésről, amit a minisztertanács tudomásul vett és a külügyminisztert megbízta annak ratifikálásával

moszkvai látogatása alkalmával. Prágai jelentés szerint az új törvényhozás a pünkösdi ünnepek után ül össze és Benes június 8-án érkezik meg Moszkvába hivatalos látogatásra.

Joszéf Sprinzák palesztinai munkásvezér Erdélybe jön

Nagyszabású cionista miting Bucurestiben

Bucuresti, május 29. Néhány nappal ezelőtt Romániába érkezett Joszéf Sprinzák, a palesztinai zsidó munkásmozgalom ismert vezetőegyenisége, a cionista vezérbizottság alelnöke és a cionista exekutívó több ízben volt tagja. Utjának első állomása Cernăuți volt, ahol impozáns fogadtatásban részesítették a zsidó testületek és cionista szervezetek. Innen Bucurestibe utazott, hol szombat este nagyszabású mitinget rendezett tiszteletére az Erec Jiszraél Haovedet romániai légiója az „Isbanda” teremben, melyet zsufolóság megtöltöttek a bucaresti zsidók.

A mitinget Bieder, ismert cionista vezetőférfi nyitotta meg, majd dr. Helfmann a Keren Hajezod romániai igazgatója, dr. Sami Singer volt országgyűlési képviselő a KKL, Sigler mérnök a romániai központi Palesztina Hivatal elnöke a klácionisták nevében, dr. Kotlier a Poale Cion, dr. Szőnyi Géza a Ceire Cion, dr. Kotik a Haovedet nevében méltatta Sprinzák egyéniségét és palesztinai munkásságának kiemelkedő jelentőségét.

Ezután J. Sprinzák emelkedett szólásra. Elismeréssel emlékezett meg arról a munkáról, amellyel a romániai zsidóság a 80-as évektől kezdve nagyban hozzájárult a palesztinai országépítéshez. A romániai zsidóság adta Erec Jiszraélnek Schub-ot, azt a zsidó parasztagdát, aki 65 évvel ezelőtt, még a történelmi cionizmus megindulása előtt, mint fiatal ember arról álmódzott, hogy elmegy a török szultánhoz és kieszközli Palesztinát a zsidó nép számára. Schub elindult Konstantinápolyba. Utközben kihallgatáson jelent meg a dobrudgeai

török basa előtt, aki előterjesztésére azt felelte: nem aktuális az ügy, mert törökországi háború veszélye fenyeget és ettől sok változás várható. Amikor a török helytartó azt mondotta: „Mire kell nektek Palesztina? — Itt van Dobrugea, ide jöhettek, ezt megengedjük nektek.” — Schub így felelt: „A mi hazánk Cion és azt nem cserélhetjük fel semmilyen más földdarabbal.” Schub nem ment a szultánhoz, Palesztinába vándorolt, ahol 55 évvel ezelőtt megalapította Ros-Pina kolóniát.

— Remélem — mondotta Sprinzák — ma is akadnak Romániában ilyen átszellemelt, uttörő zsidók, akik olyan odaadással vesznek részt a Cionista Szervezet megerősítésében, mint valaha Schub ideáljai megvalósításában.

Sprinzák jiddisnyelvű beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a hallgatóság. Másnap teadélután volt a cionista vezér tiszteletére, melynek keretében a fővárosi zsidó közélet reprezentatív egyéniségei üdvözölték Sprinzákot, aki válaszában többek között a következőket mondotta:

— Kétezer évig volt a zsidó eskü: „Száradjon el a jobboldal, ha elfelejtetek, Jeruzsálem.” Mi palesztina zsidók, mi palesztinai zsidó munkások, e sorsdöntő időkben ekként változtattuk meg az esküt: „Száradjon el a jobboldal, ha megfeledkezem rólad, zsidó Galut, rólatok, galuti zsidók.”

J. Sprinzák Erdélybe is ellátogat és valószínűleg részt fog venni a tg.-muresi erdélyi cionista konferencián is.

— Egy 10 éves gyermek megölte az anyját. Buhusiból jelentik: Ion Pavel 10 éves gyermek egy követ kapott fel, anyjára dobta és olyan szerencsétlenül taláta, hogy azonnal meghalt.

SPORT

A vivószevetség elnöke elismerését fejezte ki a Haggibbornak a román vivósport fejlesztése körül kifejtett munkájáért

Cluj, május 29. Az országos vivóbajnokságnak bennünket érdeklő része lezajlott. (A párbajtőr még hátra van ugyan, de ezzel erdélyi sportolónk nem foglalkoznak). Az eredményeket már közöltük, ezuttal a verseny külsőségeiről számolunk be, amelyek a Haggibbor versenyzői előtt sokiak emlékeztetnek fognak maradni.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a román vivósport vezetése elsősorban kezében van. Korrekt sportfőriak irányítják ezt a sportágat, akik ha néha nem is tudják magukat teljesen kivonni a lokalpatriotizmus alól, feltétlenül pártatlanságra törekzenek és tévedéseikben is jóhiszeműek.

A Haggibbor vívói a bucaresti versenyen fegyelmessé viselkedésükkel és pompás vivósukkal megszerezték nemcsak a közönség rokonszenvét, hanem a szövetség teljes elismerését is. Savu mérnök, a vivószevetség elnöke szerencsekívánatait fejezte ki a Haggibbor elnökének és külön kihangsúlyozta, hogy a cluji egyesület felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a vivósportnak.

A törversenyben Herczeg Tivadar a legkitűnőbb benyomást keltette. A Haggibbor elsőrangú versenyzője pompás formában vivott és ő volt az egyetlen, aki a bajnok Marinescut — a verseny legszebb asszójában — legyőzte. Valóságilag meghiúsult volt — amikor az asszó után tapsviharral üdvözölte a tárgyilagosságot és a cluji zsidó vivó teljesítményét és a jelenlévő magasrangú tisztek egymásután üdvözölték a népszerű „Tibi”-t. Érdekes volt, hogy a szimpatikus Matic sorra verte ellenfeleit — Herczeget is — és már biztos győztesnek látszott, amikor az addig nyeretlen Pellegrinivel került össze és a fiatal timisoarai vívónak sikerült 5:4 arányban győznie. Ujre feléledtek a bajnoki reményeink, a következő asszó azonban majdnem elhervasztotta azokat. Herczeg a fiatal bucaresti Duvaz-zal került össze, aki felbátorodva Pellegrini sikerén, rövidesen 3:0-ra vezetett, majd 4:2-re. De a cluji vivó nem hagyta magát. Izgalmas küzdelemben megnyerte az asszót és így került azután holtversenyben az első helyre Marinescuval, aki időközben Matic ellen győzött. A holtversenyt érthető izgalom előzte meg, de Herczeg ügylászikarát értett az elfogódottság és ezuttal realis verseret szenvedett. Teljesítménye így is elsőrangú és dícsősége ugye neki, mint egyesületének.

Többi törvívónk is pompásan szerepeltek. Ezt nemcsak kiváló helyezések mutatja: Altmann 4-ik, Csibi 5-ik lett (6-6 győzelemmel), Weisz 8-ik (3 győzelemmel). Altmann kis szerencsével jobb helyezést érhetett volna el, valamint Csibi is, aki igen szép vivókarrier előtt áll és mosolygó fiatalasága miatt is a közönség kedvence volt. Weisz tréning nélkül vivott, néhány szép akcióval azonban így is bebizonyította tehetségét.

A kardbajnokságban csak egy versenyző képviselte a Haggibbort: Altmann Andre. Sokkal nehezebb volt tehát a feladata és hogy ezt milyen elsőrangúan végezte, mutatja nemcsak a bajnoki cím, hanem az Universul című nem éppen zsidóbarát lap mai számában Neagu Boerescu, a zsüri elnöke által írt következő kritika is:

„Románia 1935. évi kardbajnoka Altmann Andre, a cluji Haggibbor vívója, aki a szövetség vándorserlegén kívül lapunk aranyplakettjét nyerte. Altmann nemcsak kiváló vívással, hanem rendkívül korrek és fegyelmezett magatartásával is a zsüri és a nagyszámú közönség egyhangú rokonszenvét vívta ki”.

Igy ir a versenybíró elnöke és ehhez már nincs hozzátenni valónk.

Beszámolónk végén nem mulasztjuk el, hogy ne mutassunk rá a Haggibbor vivószevetségének munkájára. A szakosztály megnyerte volt már a prágai Makabia versenyét, szép eredményeket ért el a telavivi Makabian is és számos országos versenyen megszerezett győzelemmel öregbítette a Haggibbor hírnevét. A cluji zsidóságon áll, hogy a Haggibbor Szombaton mutatják be az ARANYKORSÓT, de már ma megválthatja jegyét a Magyar Színház nappali pénztáránál.

bor a sport minden ágában kitermelhesse azt a gárdát, amely méltóan dokumentálja a zsidó ifjúság sportteremtését és megfelelhesen annak a hivatásnak, amelyet maga elé tűzött.

Sulyos büntetéseket osztott ki a Nemzeti Bajnokság bizottsága a constantai Makabi—Viktoria mérkőzés botrányokozói ellen. Bucurestiből jelentik: A vasárnap Constantan lejátszott Makabi—Viktoria csoportdöntő mérkőzésen ismeretes sulyos botrányok voltak (amelyektől a brasovi ACFR nem állt távol, minthogy a Makabi veresége esetén a bajnokságot nyeri) melynek következtében több zsidó játékost sulyosan bántalmaztak. A mérkőzésen résztvevő Brezoianu őrnagy, a Nemzeti Bajnokság bizottságának tagja szövetségi megbízotti minőségében, valamint a mérkőzést vezető Xifando bíró terjedelmes beadványban ismertették a történeteket, melyek alapján a bizottság a következő büntetéseket róta ki: A constantai Viktoriát 15 napi

felfüggesztéssel és 2000 lej pénzbüntetéssel sújtották hiányos rendfenntartás miatt; Constantin Bunea és Popovici főhadnagyot két évre az ország valamennyi sportpályáiról kitiltotta; Dragon Gherasim és Dieterle Wilhelm Viktoria játékosokat 6—6 hónapi felfüggesztéssel sújtotta. Petre Gheorghie és Ghiorghiu Constantin bírók ügyét a központi bíróbizottsághoz, Vanghele Dumitru ligepótlás ügyét pedig az illetékes ligához tették át.

Mégis meglesz Zágrábban a román-jugoszláv-cseh válogatott asztaliteniszverseny. Tudósítónk jelenti: Románia válogatott ötös asztalitenisz csapata június 7-én Zágrábban körmérkőzésen vesz részt, amelyen a világbajnokságon második helyen végzett cseh és negyedik helyen végzett jugoszláv válogatott csapatok lesznek ellenfelei. A román válogatott asztaliteniszcsapat a szövetség rendelkezése szerint június 5-én indul Zágrába. A csapatban a következő játékosok foglalnak helyet: Paneth, Farkas Haggibbor, Glancz Hakoah, Goldberger, Vladone és Pop.

Ferencváros—Ujpest derby a magyar profilig vasárnapi utolsó fordulóján. Budapestről jelentik: A magyar profiligában vasárnap az utolsó forduló jött, amelynek programját a Ferencváros—Ujpest derby is szerepel. A mérkőzésnek a bajnokság szempontjából azonban nincs gyakorlati jelentősége, minthogy a Ferencvárosnak 10:0 arányban kellene győznie, hogy első lehessen, ami nem valószínű. A részletes program: Budai—Somogy, Szeged—Soroksár (mindkettő ma, csütörtökön). Ferencváros—Ujpest, Hungária—Attila, III. ker.—Phöbus, Kispest—Bocskai.

Az oradeai Kaufmann—Kenyeres teleplezése

Krausz—Cozreanu „szintén” nem szereti a zsidókat

Oradea, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Néhány hónappal ezelőtt egy magas barna fiatalember tűnt fel Oradean, aki különösen román körökkel tartott fenn szoros barátságot. A bemutatkozásánál eredeti román akcentussal kiabálta el a nevét: Cozreanu Gavril vagyok, a Románia Nouă biharmegyei szerkesztője. A cluji „colléga” nagyon szíves és barátságos volt, de nem mu-

lasztotta el megjegyezni, hogy nem szereti a zsidókat, mert nem elég tiszták.

Ez a különös megállapítás nem keltett feltűnést s azon sem csodálkozott senki, hogy Cozreanu kolléga erősen szimpatizált Vaidával.

— Ez egy ember — mondotta gyakran — ebben van lendület és véna. Én mondom — tette hozzá finom gunnyal — csak

Hivatalosan is összeállították Románia két válogatottját

Bucurestből jelentik: A Balkán labdarugó tornára készülő labdarugó szövetség a szombati és vasárnapi, Bécs válogatottja ellen szereplő két román kísérleti válogatott csapatot a következőképpen állította össze:

A) csapat: Pavlovics, Sucitulescu-Aibu, Vintila-Juhász-Cuedan, Bindea-Dobra-Cioloac-Bodola-Dobay.

B) csapat: Creteanu, Rosculeț-Chiroiu Deheleanu-Steinbach-Eisenbeiser, Coergescu-Kovács-Sepi-Schwartz-Kocsis.

Figyelemreméltó, hogy a valószínű válogatott csapatban, a nacionalista követeléseknek megfelelőleg, csak három kisebbségi játékos van.

A bécsi Admira, amely június 1 és 2-án Bucurestiben játszik Románia két kísérleti válogatottjával, visszafelé jövet Brasovban játszik egy mérkőzést, majd június 6-án (hősök napja) Clujon szerepel. Ellenfele, minthogy a mérkőzést az Északi Liga rendezi, a Liga válogatottja lesz.

Az Universitatea futbalcsapata Sfantul Gheorghen 4:1 (1:1) arányban győzött. A gólokat Fritsch (az U tréner), Gain (2) és Naftali lötték.

A diciosanmartini Sticla futbalcsapata régi revanskötelezettség alapján szombaton Clujon barátságos mérkőzést játszik a Napocával. A diciói csapat minden valószínűség szerint vasárnapra is itt marad és a Románia ellen játszik.

egy antiszemita lehet ilyen nagystilű.

Néhány héttel ezelőtt Cozreanuról elterjedt, hogy régi lapja, a Románia Nouă elbocsátotta, azaz ő lépett ki s amikor elől kérdezték, kijelentette, hogy elvi elletések okozták a válást. A cluji „egy lejtés” nem elég gerinces és nem elég antiszemita. Ugyanekkor azt is bejelentette, hogy a Vaida lapja, a Frontul Românesc alkalmazta és ő lett a bihori szerkesztő.

Ettől kezdve aztán még vadabb „zsidófaló” lett Cozreanu ur, aki már illetékesnek tartotta azt is, ha egy zsidó közzönni mert neki. A köszönést leggyakrabban nem is fogadta.

Befut a feljelentés

Három nappal ezelőtt aztán érdekes feljelentés futott be az oradeai rendőrség bünyői osztályára. A feljelentést a Románia Nouă cluji főkiaadóhivatala adta be.

Krausz Gábor volt oradeai bizományos ellen, hétezer lej elikkasztása miatt.

A rendőrség kötelességszerűen megindította a nyomozást, de bármiképpen is knattak nem sikerült a nevezett Krausz Gábor felfedezni. Csupán annyit sikerült megtudni, hogy a Románia Nouă legutóbbi bihori bizományosát nem Krausznak, hanem Cozreanunak hívták. A két név közötti hasonlatosság viszont nagyon gyanús volt és így a bünyői osztály főnöke idézést küldött a Frontul Românesc ilusztris bihori szerkesztőjének. Cozreanu meg is jelent és öntudatosan megkérdezte, hogy mivel állhat a rendőrség szolgálatára. A rendőrségen először óvatosan tapogatóztak, de aztán feltették a kérdést, hogy vajjon Cozreanu ur nem azonos Krausz Gáborral.

A kitűnő zsidófaló újságíró erre zavarba jött s amikor a bünyői osztály főnöke az iratát kérte, teljesen megtört. Hamarosan kiderült, hogy a rendőrség fellejtése helyesnek bizonyult és kétséget kizáróan bebizonyosodott Krausz—Cozreanu azonossága.

Most már prózaibb módon folytatódott a kihallgatás és rátértek a hétezerlejes sikkasztás ügyére.

Krausz—Cozreanu ur az oradeai Kenyeres—Kaufmann itt sem tagadhatott s így kétórás izgalmas kihallgatás után a rendőrség őrizetbe vette. Az ügy Oradeán nagy szenzációt keltett s Cozreanu ur antiszemita barátai oda vannak a meglepetéstől.

(a.)

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepagenál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagenától Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

A cél: a

Lo
Ro

Timisoara, május 29. kocka el van vetve, csak két ut között van, magát történelmi részletes regenerálódás zsidósága az első ut feladatára vállalkozott ennek elmaradhatatlan világszerte hirdeti a rétegződésének szükség

Alkik hit

Ennek a grandiózus hullámai, ha nagyon is eljutottak. Az első itt, Erdélyben nemig. Csak kevesen állottak eszme szolgálatába. Az és az elvitatatlan ezeket a keveseket ig Erdély közel 300 ezer bórén érzi azoknak az féciknek a sajnálatos lyeknek ugyan a „jó akart hitel adni, de hatása alól most már szeretne.

A t

De még ma is — te számú erdélyi zsidóság tekre szorítokzik a tér centrikus munka és en az átrétegződési folyamatok produktivizálódása sem pót. Most még az a héneráció roppant sulyos májával itt nálunk legban teljesen szegény ifjalkoznak. Ebbe a nagy a bántásai zsidóságnak kapcsolódott tétő alá. Herkules-farm Részvény a gazdasági elgondolás, hogy egyelőre, sajnos, fiatalbent bevezessen gazdaság és kertészet.

Szül

Alea Jandarmilor 22. kules-farm Rt. körülbe komplexuma a szükség együtt. Eppen a déli ó a telepre. Rövidesen vezetőjét, Schwartz Sár és gazdász. Arad városi személyében. Azonnal k szerű előadással valóság a laikus esetében ismerőly a mezőgazdasági ismeretek megértésének meggyünk a telepre. Itt szét.

— Nagyon nehezen haladni — mondja — a telep teljes rendbehozgyon elhanyagolták ezt termőföldet. De hál munkaeörököz jutottunk csak négy fiu van a tele felül illeszkednek bele Mondhatom: kellemes az erdélyi zsidó ifjúság ember el sem hinné, deni... Ezek megcáf

Kis fáradság... nagy jótétemény

Nem nehéz dolog minden nap egy kevés URODONAL-t szedni; aminek bámulatos hatása van.

Ezzel az egyszerű eljárással fizte vért, és vérkeringést, a szervezet kifogástalan működését biztosított magunknak és meggátoltuk az elhízásodás, az asztma és miadazon bántalmak kifejlődését, amelyeket elkezdett életünket.

Senki sem cáfolhatja meg ezen tény, miszerint a szervezetünk a mérgeknek állandó gyára és az ember 50 óra alatt annyi mérget halmoz fel szervezetében, amennyi elegendő lenne, hogy megmérgezze, ha ezen mérgek nem távolodnának el a szervezetből az izedség, a széklet, de főleg a vizelet útján. Ebből is látjuk, hogy ezen mérgeknek a szervezetből való eltávolítása javasolt és amióta a világ fennáll, mindig igyekeztek az emberek egy olyan gyógyszert előállítani, ami ezen mérgek eltávolítása s mely eljárást diuretikus medikációnak nevezük. Már Hippocrates is gyakorolta ezen gyógyítási eljárást, hogy megérthessük azonban azt, hogy hogyan távolodnak el szervezetünkben ezen káros anyagok, amelyeket a szervezet vagy nem tud teljesen feldolgozni, vagy pedig nem tud eltávolítani, szükség volt az örök időkre híres URODONAL-t előállítani, amelyre vonatkozóan Lagerot professzor a következő megjegyzést teszi: „A több éve folytatott tanulmányok, amiket az URODONAL körül végeztem, meggyőztek ennek a kiváló gyógyszernek terapeutikus értékéről. Ezen gyógyszernek hatása állandó, nincsen semmi ellenjavaslat és a szervezetre ártalmatlan. A kémiai, élettani és klinikai kísérletek alapján, amiket az URODONAL körül folytattam, arra a meggyőződésre jutottam, hogy ezen gyógyszert a francia gyógyszeratan egyik elsőrendű készítményének kell tekintenünk, mely minden bizalmunkat kiérdemli.

Az URODONAL

biztosítja szervezetünk kifogástalan működését. CHATELAIN készítmény MEGBIZHATO GYARTMANY

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

French Havre-New York

Indulás

Június 5-én s

Június 11-én s

Június 15-én s

Rendes járatok Cluj

nezuela, Columbia

Marokkó

Eritrik a Spitz

tengert, Kanadát,

kat, s

„SARNIA”

Pasagul Comedia

riei 42, Cernauți S

A cél: a föld meghódítása!...

Látogatás a bánsági Herkules-Farm Részvénytársaság telepein

Tel-Aviv jövő főkertésze és a palesztinai főkertészeti iskola jövő rektora munkában

Timisoara, május 29. (Az Uj Kelet tud.) A kocka el van vetve... A világ zsidósága csak két ut között választhat. Vagy aláveti magát történelmi rendeltetésének, halad a teljes regenerálódás felé, vagy... A világ zsidósága az első utat választva, heroikus feladatra vállalkozott: Építi Palesztinát és ennek elmaradhatatlan szerves részeként világszerte hirdeti a zsidó társadalom átértékelésének szükségességét.

Akik hittek és akik nem hittek

Ennek a grandiózus megmozdulásnak a hullámai, ha nagyon nehezen is, de Erdélybe is eljutottak. Az első időben a megmozdulás itt, Erdélyben nem igen talált visszhangra. Csak kevesen állottak megalkuvás nélkül az ezme szolgálatába. Az idők, a körülmények és az elvitathatatlan tények természetesen ezeket a keveseket igazolta. Mert hiszen ma Erdély közel 300 ezer főnyi zsidósága a maga bérén érzi azoknak az utópiás hangzású profeciáknak a sajnálatos beteljesülését, melyeknek ugyan a „jobb időkben” nem igen akart hitelt adni, de amelyeknek nyomozó hatása alól most már mindenáron menekülni szeretne.

A bánsági kezdeményezés

De még ma is — tekintetbe véve a nagyszámú erdélyi zsidóságot — igen szűk keretekre szorítkozik a tényleges Palesztina-koncentrikus munka és ennek szerves részeként: az átértékelési folyamat, a zsidó tömegek produktívizálódása sem érte el a kívánt tempót. Most még az a helyzet, hogy az új generáció roppant súlyos átértékelési problémájával itt nálunk legfeljebb az anyagiakban teljesen szegény ifjúsági szervezetek foglalkoznak. Ebbe a nagyszabású processzumba a bánsági zsidóságnak egy kis tábora is bekapcsolódott tető alá hozva Timisoaran a Herkules-farm Részvénytársaságot, melynek a gazdasági elgondolásokon túl az a célja, hogy egyelőre, sajnos, csak korlátozott számú fiatalembert bevezessen a produktív mezőgazdaság és kertészet ágaiba.

Született földmunkások...

Alea Jandarmilor 22... Itt terül el a Herkules-farm Rt. körülbelül hét holdas földkomplexuma a szükséges melléképületekkel együtt. Eppen a déli órákban látogattunk el a telepre. Rövidesen megismerjük a telep vezetőjét, Schwartz Sándor okleveles kertész és gazdasz. Arad város volt főkertészeinek személyében. Azonnal kezébe alá veszi: szakmai előadással valóságos pergettőz alá fogja a laikus esetében ismert: „akadályvonalat”, mely a mezőgazdasági, illetőleg a kertészeti ismeretek megértésének útjában állanak. Kimegyünk a telepre. Itt a telepvezető viszi a szót.

— Nagyon nehezen tudunk csak előre-haladni — mondja —, mert sok bajunk volt a telep teljes rendbehozásával. Elődeink nagyon elhanyagolták ezt a különben pompás termőföldet. De hál' Istennek nagyszerű munkaerőkhöz jutottunk. A fiuk — most még csak négy fiu van a telepen — várakozásan felül illeszkednek bele az új munkakörbe. Mondhatom: kellemesen lepődtem meg. Ez az erdélyi zsidó ifjúság elsőrendű anyaga. Az ember el sem hinné, mit lehetne velük kezdeni... Ezek megeafolnak minden felállít-

tott szabályt. Uram — lelkesedik a farmvezető —, ezek a fiuk született földmunkások!

Eppen a bolgárkertészeti részhez érünk. Itt egy tagbaszakadt, erőszimu „paraszti” végzi már a kivájt apró, cikk-cakkos sáncokon az ugynevezett speciális bolgár-öntözést.

— Látja, kérem — lelkesedik vezetőnk — ez a legfontosabbik része a vetemény-kertészetnek. Itt különböző paprikákat ültetünk el és ezek csak emellett az öntözési lehetőség mellett fejlődhetnek.

... Jah, majdnem elfelejtettem: kérem bemutatam a mi Lévi Emánuelunkat, a satmar-megyei Lapusról. Ő a mi bolgárkertészeti „specialistánk”.

Lévi éppen befejezte délelőtti munkáját, tehát hozzánk csatlakozik. A közelben a lucernával és zabbal bevett területen két másik „földmunkás” dolgozik.

— Ők, a cháverek — magyarázza most már a Lévi — acatolnak.

A fiuk lábhozott szerszámmal várnak ránk. Lévi készségesen bemutatja sorstársait.

— Ez a Hágér Emánuel Viseul de Susról és az a Márton Sándor Aiudról.

Mindkettő markos legény, akiken meg sem látszik, hogy reggel 6 óra óta ott állanak a

forró napsütésben.

Az ebédidőre megadja a jelt a negyedik paraszt, aki ma 12-től 1-ig napos szolgálatot tölt be. Ezt a funkciót ezúttal Teszler László főgárasról látja el.

Együttessen megyünk fel az ebédidőre. A fiuk farkasétvágyal látnak hozzá az ebédhez. Ezalatt alig beszélnek. Földműves- és kertész-regula: ebédalatt enni és nem beszélni. Ebéd után a Hágér viszi a szót.

— Tudod — mondja — nagyon megbarátkoztunk a munkáival, nagyszerű a környezet, csak még társaság hiányát érezzük.

Teszler László rögtön közbevág.

— Nekem máris nagyszabású terveim vannak.

— Tel-Aviv főkertésze akar lenni — mondják kórusban a fiuk.

— És ti? — rikkol ki a nagy titkokkal Teszler. — Lévi nagy mintakertészetet akar a Jordán völgyében, Márton farmvezető és a Hágér egyenesen a palesztinai főkertészeti iskola rektora akar lenni.

Az üvegház és a sokezer rózsá és fapalánta

Utunk most az ujonnan épített, modern üvegházba vezet. Száz és száz virágpalánta

sorakozik itt fel sok furcsa és ismert névvel. Itt lesik, figyelik az új zsidó földmunkások a magok csirázásának és a virág fejlődésének titkait.

Az üvegház mellett húzódik végig a rózsák kis birodalma. Itt 10 ezer új rózsapalántával kísérleteznek. Ugyancsak a rózsák közelében ültettek el 3 ezer különböző fenyőfajtát. Az üvegház másik oldalán ezzel szemben 4 ezer különböző gyümölcsfa vadomccal. 2 ezer sor- és diszfaalannyal és végül 1000 szőlőtökével kísérleteznek.

A cél: a föld meghódítása

— A farm célja — mondja a telepvezető — hogy az idekerülő emberek kétévi ugynevezett inaskodás után gyakorlatilag és elméletileg egyformán képzett kertészekként kereshessék meg künn az életben a mindennapi kenyerüket. Természetesen, nagy súlyt fektetünk a fajismeretre és általában a földismeret praktikus elsajátítására. A munkát és fáradságot, magától értetődik, csak akkor koronázhatja siker, ha válogatott és arra való emberanyagot kapunk. De rövid tapasztalat alapján megállapíthatom, hogy Erdélyben van emberanyag, a mi ifjúságunk tudja milyen feladatok előtt áll és ezért fel is készül a földnek minden oldalról való meghódítására.

A „Herkules-Farm” földjein kétségtelenül sok szépet láttunk. Csak hogy amennyire fel-emelő ez kezdetnek, annyira elszomorító az előttünk lebegő nagy terv megvalósítása szempontjából. Az összehajtott erdélyi zsidó egzisztenciák mai stádiumában már messzibb kellene tartanunk, legalább minden nagyobb erdélyi városban kellene ilyen farmnak lennie, amely a zsidó ifjúságot készíthetné százával elő a föld meghódítására.

Fried Miksa

Tömegsztrájkokkal akar felelni az amerikai munkásság a washingtoni felsőbiróság Rooseveltenellenes döntésére

Roosevelt vasárnap rádióban fogja megvédeni a NRA-t. Nagy kavargás az amerikai gazdasági és politikai életben

Washington, május 29. (Rador). A legfelsőbb állami bíróság döntésével kapcsolatban a textil- és bányamunkások szindikátusa kijelentette, hogy sztrájkhalál, ha a munkaadók elfogadják a bírói döntést és nem teljesítik a nemzeti újjáépítési bizottság rendelkezéseit. A kereskedelmi kamarák elnöke felhívást intézett a kamarák tagjaihoz, hogy további intézkedéseik tartásáért ezeket a rendelkezéseket, hogy további komplikációkat elkerüljenek.

Roosevelt elnök vasárnap rádióban fogja megvédeni gazdasági politikáját. A parlamentben igyekeznek olyan formulát találni, amely az igazságügyi fórummal keletkezett konfliktust kedvezően elintézhesse.

Egyidejű washingtoni jelentés szerint a legfőbb bíróság ítélete alapján azt hiszik, hogy azok, akiket az NRA törvényei alapján

elítéltek, perbe fogják a kormányt kártérítésért.

Egyébként a határozat megdöbbentette még azokat is, akik a legelőnkebben támadták Rooseveltet, mert attól félnek, hogy tömeges sztrájkot fog előidézni a farmerek és ipari munkások körében. Számos politikai személyiség kérte a Fehér Házat, nyujtsjon be új NRA törvényt, amely ne adjon módot a jogászok kritikájára.

London, május 29. A newyorki tőzsdén az amerikai legfőbb bíróság döntésének hatására az ipari részvényeket nagy tételekben dobták piacra s ezért árfolyamzuhanások állottak elő. Egyidejű newyorki jelentés cáfolja hogy az újjáépítési hivatal személyzetének, kétezer tisztviselőnek felmondottak volna. Ilyen intézkedésre ezidőszert nem került sor.

Melankóliája miatt öngyilkosságot kísérelt meg egy cluji kereskedő

20 veronápasztillát vett be, de még idejében felfedezték az öngyilkosságot

Cluj, május 29. Tegnap este veronállal megmérgezte magát Franck Mihály kereskedelmi ügynök. Este 10 órakor tért haza Ghica uca 9 szám alatti lakására. Vacsora után azt mondta feleségének, hogy aludni tér. Bement a hálószobába, felesége azonban rosszszajta, néhány perc múlva utána ment és akkor látta, hogy már alszik. Gyanusnak tünt fel feleségének, hogy férje ilyen rövid idő alatt elaludt, költögetni kezdte, majd amikor Franck hosszas költögetésre sem adott választ, kétségbeesetten mentőkért telefonált.

A mentőorvos elsősegélynyújtásként gyomormosást alkalmazott. Az első orvosi megállapítás szerint Franck körülbelül 20 pasz-

tilla veronált vehetett be. A mentőkocsin azonnal beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol ismét gyomormosást alkalmaztak, majd szíverősítő injekciókat adtak az öngyilkosnak. A tegnap éjszaka folyamán Franck állapota jobbra fordult úgy, hogy az orvosi vélemény szerint, ha nem lép fel tüdőgyulladás, meg lehet menteni az életét. Szerencsére az öngyilkosságot nem sokkal a mérgez bevétele után fedezték fel és így a veronál nem szívódhatott fel a vérbe.

Muresan Danila szolgálatos rendőrtiszt kiszállt az öngyilkos lakására, ahol vizsgálat indult meg. Franck levett ruhájának zsebében talált négy bucsulevet, amelyek kö-

zül az egyiket a rendőrséghez intézte. Ebben közli, hogy önszántából válik meg az életből és adja meg a temetési engedélyt amélikül, hogy felboncolják.

Egy levelet oradeai rokonához, egyet albajuliai barátjához, míg egy másikat hugához címzett. Feleségét néhány sorban kéri, hogy ne haragudjék rá tettéért, de melankóliája miatt válik meg az élettől.

Ujabb áldozata van a halálsorompónak Szabó Imre borbélyt cafatokra szaggatta a bucaresti gyors

Cluj, május 29. Tegnap délután három órakor újabb halálos áldozata akadt a cukorgyári sorompónak. Egy 30 év körüli férfi a bucaresti gyors elé vette magát és a vonat kerekei cafatokra szaggatták a szerencsétlen ember testét. Azonnal értesítették a kerületi kapitányságot, ahonnan kiszállottak a helyszínre. Igazolól írást nem találtak az öngyilkos ruhájában. A rendőrtiszt intézkedett, hogy ismeretlen halottként szállítsák be a klinika hullaházába, amikor lélekzetszakadva kezeledett egy ember a sorompó felé és megrendülve állott meg a letakart hulla előtt. Elmondotta, hogy Benczel Józsefnek hívják. Otthonából, a Oasanu uccából rohant ide. Sógora, Szabó Imre borbély levelet talált meg otthon az asztalon, amelyben Szabó értesíti családját, hogy ne keressék, mert öngyilkos lesz. Azonnal a sorompóhoz sietett, mert azt gondolta, hogy sógora az utóbbi hónapok szokott módján akar végezni magával. A rendőrség embereinek kérdésére azt válaszolta, hogy nem tudja, miért vált meg az élettől a szerencsétlen ember.

Az ARANYKORSÓ szombat esti előadására a Magyar Színház nappali jegypénztáránál már megveheti a jegyeket. Biztosítson jó helyet magának!

— Az elbocsátott telekkönyvvezetők Clujon a Str. Memorandului 2. sz. alatt „Zamosa” általános kereskedelmi irodájukat megnyitották. Foglalkoznak házak, belső és külső telkek és földbirtokok eladásával és vételével, továbbá gondnokolásával. Elvállalják gyárak, kereskedők, társaságok képviselőit és pénzbeszédését. Ingatlanok vétele és eladása terén a volt foglalkozásuk után szerzett gyakorlati képzettségük és szakismeretük ma nélkülözhetetlen úgy az eladó, mint a vevő számára. Minden megbízatást anyagi és erkölcsi felelősség mellett, a legnagyobb ügyszerelettel vállalnak. Kérik a mt. vevő és eladó közönséget, hogy saját anyagi érdekében támogassa a volt telekkönyvvezetők irodáját, kik máris rendelkeznek nagyszámú megbízatással, házak-telkek és földbirtokok eladására és vételére nézve.

French Line
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

Havre - New-Yorkvonal
Indulások:
Junius 5-én s/s Champlain.
Junius 11-én m/s Lafayette.
Junius 15-én s/s Normandie.

Rendes járatok Cuba, Mexico, Venezuela, Columbia, Algir, Tunis, Marokko felé.

Érintik a Spitzbergákat, a Balti tengert, Kanadát, Egyesült Államokat, stb.

„SARNIA” Bucuresti.
Pasagul Comedia prin Calea Victoriei 42, Cernauti Str. Hurmuzache 15

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWARD SANATORIUMA

Sebészeti, gyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általános áramok.
Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyász-diagnosztikai és diétás osztály.
Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15 Telefon J. 462-59

szeszeállították válogatottját

A Balkán labdarugó szövetség Bécset válogatottja kísérleti válogatásaként állította

Sucitulescu-Aibu, Bindea-Dobra-Cio-

Rosculet-Chiroiu, Senbeiser, Coerges-Kocsis.

Az a valószínű válogatónak a vezetője csak három kisebb

ly június 1 és 2-án ománia két kísérleti felé jövet Brasovban majd június 6-án szerezpel. Ellenfele, az Északi Liga rendez.

ballesapata Sfantul anyban győzött. A (2) és

tiela futballesapata alapján szombaton szét játszik a Napominden valószínűség marad és a Romania

lyen nagystilű.

Cozreanuról el, a Románia Noua lépett ki s amikor tette, hogy elvált. A cluji, egy és nem elég anti- azt is bejelentette, Frontul Románesce ihor szerkesztő.

még vadabb „zsidó”, aki már illetlen, ha egy zsidó közhözönést leggyakrab-

Befut a feljelentés

aztán érdekes fel-oradeai rendőrség feljelentést a Rodohivatala adta be. deai bizományos kasszája miatt. égszerűen megindí- bármiképpen is kn-vezett Krausz Gán annyit sikerült ománia Noua leg- osát nem Krausz- hvták. A két név szont nagyon gyagyí osztály főnöke ul Románescu il- öjének. Cozreanu órság megkérdezte. órság szolgálatára. vatosan tapogatóz- a kérdést, hogy a azonos Krausz

ságiró erre zavar- gyí osztály főnöke megtört. Hamar- rendőrség feltevése kétséget kizáróan Cozreanu azonos-

ódon folytatódott tek a hétezerlejes

az oradeai Kenye- tagadhatott s így atás után a rend- gy Oradeán nagy eanu ur antiszemi- meglepetéstől.

(a.)

ernőkök, k!

román, stb. folyó- tó és előfizethető közvetlenül kap- jegyzéket Lepage ma érdekli.

Halló, itt rádió Palesztina

Hozzászólás a földvásárló akcióhoz

Allandó figyelemmel kísérem dr Löwy Lajos ur cikkeit. A cél érdekében — még egyszer — indítatva érzem magam a hozzászólási.

A rövidség kedvéért a cikkirő ur május hó 24-én megjelent cikkének egyes pontjai szerint sorakoztatom fel hozzászólásom:

Az 1. ponthoz: Kolonizációs célokra földet a KK magánosok részére eddig nem vett s valószínű, hogy a jövőben sem fog vásárolni. Ez nem célja, de a cél érdekében nem is lenne szerencsés s így nem is szabad, hogy egyáltalán bevezesse. Állításomat meg fogora indokolni a következőkkel:

Ismerünk kell önmagunkat. Régi, nagyon régi tapasztalat mutatja, hogy ingatlan birtok, ház, stb. zsidó kézben csak a legtrikább esetekben maradt meg két generáción keresztül. Ambiciózus nép vagyunk, folyton előre törünk, a földszertet nálunk eddig kifejlődve nincs. Az apa által megszerzett földet a fiu, több mint biztos, hogy eladja egy jobbnak mutatózó jövő érdekében. Már pedig az országépítés szempontjából katasztrofális lenne, ha az erעי földet bérzeáruikké silyeszténék. Mihelyst ezen akció a legkisebb lendületet venné, a handiérozás azonnal megindulna és se vége se hossza nem lenne az örökös cseréknek. Az eredmény az lenne, hogy az erעי föld árát nem az arabok vinnék fel az ég magaságáig, hanem maguk a zsidók.

Ez az egyik érvem a magántulajdon ellen, de még mindig nem a legfontosabb. Másik — és súlyosabb — érvem az, hogy tudunk kell azt, hogy az a föld, amelyet mi ezen akció keretén belül megvenni szándékozunk, tehát 4, 6 vagy 10 fontos alapon per dunam, nem művelhető meg, miután az ma vagy ingovány, amelyet le kell csapolni és csatornázni kell vagy homoksisvatag, amelyet el kell látni öntözőművekkel. Ezen öntözőművek horribilis tökélet igényelnek, amelyet magántulajdonosok s pláne ilyen kisbirtokok, előteremtési nem képesek. Olyan tökéls viszont, aki képes lenne ezen költségeket nyujtani, közöttük zsidók között csak elenyésző kevés akadna, miután az ilyeszerü befektetés csak évek után kezd gyümölcsözni s akkor sem annyit, mint a mai telavivi vagy haifai befektetés; nem nyujtja még akkor sem azt a komfortot, mozi, színházat és strandot, amit ezen tökével ezen városok egyikében megkaphat.

Azzal viszont ne áltassuk magunkat, hogy a KK a filléreként összegyűjtött tökéit olyan föld konszolidációjára fogja fordítani, amely nem az övé s amely havonta vagy évente fogja gazdát cserélni.

A KK-nek nem ez a célja s szerencsétlenség lenne, ha ilyen válsákozásba egyáltalán belekezdene.

Meg kell még említenem, hogy a föld önmagában még egyáltalán nem megoldás. Hogy a föld hozamat hozzon, hogy megdolgozható legyen, ahhoz még nagyon sok minden kellék kell. Kell elsősorban egy lakóház, egy istálló, gazdasági szerszámok, állatállomány, mag, stb. Hogy mindez pénzben mit jelent, minden laikus könnyen kiszámíthatja, ha megemlítem, hogy pl. csak egy fajtában beszerzése odakint oca 40—50.000 lejbe kerül. Tessék kiszámítani, hogy egy ilyen kis gazdaság, amelyen összesen csak két tehén, 40—50 fajtyuk, stb. van, milyen összeget igényel. Erre a legnagyobb optimizmus mellett sem fogunk jegyzőket kapni.

Azonban egyáltalán nem értem, hogy ur Löwy ur miért ragaszkodik oly szívesen a magántulajdonhoz. Mennyire változtat a lényegen ez esetben az, hogy a föld a KK tulajdona s így eladhatatlan, ellenben örökös bérlet címén akár 10 generáció birtokolhatja. Nem megnyugtatóbb érzés az, hogy az a föld, amelyet én mint apa birtokolok és megdolgozok, biztosítva van örök időkre az utódaim részére is?

A 2-ik ponthoz: Ezen kolonizáció ma még a jövő zenéje, azonban egy vagy más formában talán valóra válik. Azonban egyre vigyáznunk kell. Ez pedig a dr Löwy ur által proponált 6 dunamos vagy még kisebb nagyságu parcellák. Ne feledjük el, hogy mi zsidók 98%-ig mindnyájain iparosok, kereskedők vagy más szabadfogalkozásu emberek vagyunk. Ha ezen kis parcellákat nem fogjuk limitálni, elő fog állni az a helyzet, hogy pl. egy 300 lakóra tervezett kolónián özszekerülne 280 szabó, suszter, bádogos, özdavizgyáros és hasonló foglalkozásu egyén, de csak 20 földműves család. Valószínű, hogy ennek a 20 földművesnek addig, míg az otthonról hozott pár font tart, nagyon jól fog menni, mivel ők fogják ellátni produktumaikkal a

másik 280 családot is, de ennek ellenében, amikor a fontok elfogynak, a 280 család egymást fogja megenni.

A többi ponthoz nincs mit hozzászólanom. Detailkérdések ezek, amelyeket a gyakorlat fog megoldani.

Egy azonban bizonyos. Ha komolyan akarunk ezzel az akcióval foglalkozni, az erעי föld megváltása csak azon az alapon lehetséges, mint azt a f. hó 4-én az Uj Keletben

megjelent cikkemben körvonalaztam. Ezen az alapon mindazok a cionisták csatlakozni fognak az akcióhoz, akik tényleg zsidókn viselik az ország felépítését s nem csupán csertifikátra utaznak, hogy annak segítségével szaporítsák tovább az amugyis tuitengő városok lakosságát.

Az idő rövid. További hiábavaló cikkezéssel ezen akció nem fog megszülni. A konferencia a jövő hó 16 és 17-én lesz, kérem dr Löwy urat, terjesszen konkrét indítványt elő, amelyet addig minden érdeklődő megtanulmányoz. Targu-Muresen találkozunk mindnyájan s ott egymást meghallgatva, egymást meggyözve, talán sikerülni fog az akciót életre kelteni.

A konkrét indítványt e helyen kérem ismertetni.

Deva, 1935. V. 27.

Gál Béla

SZÍNHÁZ-FILM

Mit ír a világsajtó Ella Ibakról?

„Ella Ibak nagy művésznő és bátran mondhatjuk, hogy a világ legnagyobb táncosnője”.

La bourse Egyptienne Cairo.

„Ella Ibak táncái éreztetik az emberi mélyiséget”.

Revaler Bote Tallinn.

„...táncái a legnagyobb csodálatra méltók és feledhetetlen élményt nyújtanak”.

Gazeta Polska Varsó.

„Ella Ibak megérdemli, hogy a tánc birodalmának királynője legyen”.

Le Soir Brüsszel.

„Végre egy táncosnő, aki lebilincsel, mert táncái a lelkéből fakadnak”.

Freie Presse Leipzig.

A fenti pár szemelvényből megállapítható, hogy Ella Ibaknak nincs szüksége Clujon sem reklámra... Ella Ibakot látni kell. Jegyekről tanácsos lesz előre gondoskodni.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Csütörtök 9: Mosoly országá. (Lehár nagyoperettje olcsó 23, 18 és 13 lejes helyárrakkal.)

Péntek 9: Ella Ibak, a világhírű eszt táncosnő egyetlen művésztéje a Napközi Otthon javára. (Rendes helyárrak.)

Szombat d. u. 4: Lovagias ügy. (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9: Aranykorsó. (Eredeti daljáték a székely szombatok életéből. Bemutató előadás a szerzők jelenlétében. Leszállított nyári helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: Székely guzsalyos. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Aranykorsó. (Leszállított nyári helyárrakkal.)

Vasárnap este 9: Nyitott ablak. (Uj betanulásban, rendkívül olcsó helyárrakkal.)

Hétfő: A szabadtéri játékok előkészületei miatt nincs előadás.

Kedd 9: Leányálom. (Francia operettjondóság, leszállított nyári helyárrakkal.)

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtökön premier: Doktor X. A borzalmak filmje. Minden képzetet felülmutató izgalom. Főszerepekben: Lionel Atwill és Fay Wray.

Hétfőn: A moszkvai leány. Fősz.: Riccardo Cortez, Kay Francis.

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, csütörtökön országos premier: A Dardanellák ostroma. E. Raymond „Tell England” c. regénye után, legszenzációsabb háborus film, nagyobb mint Nyugaton a helyzet változatlan. Az egész angol földközitengeri flotta, ausztráiai, újzélandi és a török hadak közreműködésével. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 óra. Számozott helyek.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, május 30.

Bucuresti. 17: Kis rádiózenekar. 18: Hírek. 18.15: Kis rádiózenekar. 19.35: Közvetítés az Operaházból.

Budapest. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.50: Szalonzene. 17.35: Jazz. 18.50: Szedő Miklós magyar nótákat énekel. 21.50: Katonazene. 23.20: Zongoraszó. 0.05: Hírek.

Bécs. 12: Bécsi szimfonikusok, Schuster csellóművésszel. 17: Operalemezek. 21: Bellini: Norma, opera. Közvetítés Firenzéből.

Berlin. 22.30: Kis rádiózenekar.

Breslau. 22.30: Tánczene.

לריווד ימי תרמי ישראל

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság
hajóinak nyári menetrendje:

Indul Constántából:

Hár Karmel	május 20	Jegyárak:
Hár Cion	május 29	Constanța—Haifa
Hár Karmel	június 6	I/a osztály Lei 6000
Hár Cion	június 13	I/b osztály Lei 5000
Hár Karmel	június 27	II osztály Lei 4000
Hár Cion	július 7	Constanța—Haifa
Hár Karmel	július 17	és vissza
Hár Cion	július 27	I/a osztály Lei 9000
Hár Karmel	augusztus 6	I/b osztály Lei 8000
Hár Cion	augusztus 13	II osztály Lei 7000
Hár Karmel	augusztus 26	

Jegyeket kibocsát és mindenemű felvilágosítással szolgál:
Az erdılyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselők:

UJ KELET utazási osztálya
Vidéken az Uj Kelet fiókiadóhivatalai és tudósítók szolgálnak felvilágosítással.

Leipzig. 18.10: Baritonadalok, citera- és zongoraszóval.

Milánó. 17.05: Operaáriák.

Poste Parisien. 19. 28: Szakszofonnyeges.

Pozsony. 8.30: Puche hegedűművész játéka.

Radio Paris. 20.45: Az állami rádiózenekar hangversenye szólistákkal.

Regional (angol). 19: Szalonhármas.

20.45: Wagner: Lohengrinü A II. fejevona közvetítése.

Róma. 17.05: Hangverseny.

Stuttgart. 20: A rádiózenekar hangversenye Zágráb. 17.15: Vonósnyeges.

Péntek, május 31.

Bucuresti. 17: Dinicu zenekar. 18: Hírek. 19.20: Operettlemezek. 20.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22: Hírek. 22.15: Szórakoztató lemezek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 12.30: Hírek. 13.30: Országos postászenekar. 14.40: Hírek. 17.30: Walter Rózsi énekel. 18.45: Szakszofonszó. 19.40: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 22.20: Cigányzene. 23.10: Jazz. 24.05: Hírek.

Bécs. 20: Vidám bécsi dalok, tenorral és a rádiózenekar hangversenye.

Breslau. 20.45: Hangjáték a bányászéletből. Brunn. 15.55: Rádiózenekar.

Droitwich. 20.30: Rádiózenekar, rádióénekar és tenor. 23: Harry Roy tánczenekar.

Frankfurt. 20.15: A hárfától a bőgőig. Hamburg. 19.30: Beethoven-művek zongorán.

Kassa. 18.45: Schumann-dalok.

Óbuda. 20.15: Basszus-hegedű és zongora-hangverseny.

Leipzig. 20: A fegyverkovács. Lortzing vigoperája.

Milánó. 17.05: Malatesta kamarazenekar. 20.55: Lehár: Frasquita, operett.

München. 17: Szórakoztató zene.

Poste Parisien. 18.50: Toti dal Monte lemezek. 19.48: Tauber Richard lemezek.

Radio Paris. 21.30: A Colombiere szólistái és énekkara népdalokat adnak elő. 22.45: Tánczenekar.

Regional. (Angol). 18.30: Szalonhármas.

Róma. 17.05: Hangverseny.

Comunitatea izr. ort. aut. Sighet.

Nr. 114—935.

Pályázati hirdetés

a sighetri ort. zsidó hitközség elemi iskolájánál betöltendő, államilag képezített férfitanítói állásra.

Pályázati határidő 1935 augusztus 1. Fizetés megegyezéssel szerint.

Okmánymásokkal felszerelt pályázati kérvények alanti iskolaszéki elnök címére küldendők.

Sighet, 1935 május hó 18.

Fränkel Salamon iskolaszéki jegyző

Dr. Katz Béni iskolaszéki elnök

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelölés levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „Mirea” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116.

Szép butorozott szoba, kapu melletti bejárattal, fürdőszoba használatlall kiadó. Str. Gen. Berthelot 25.

Ügyes borkereskedősegéd állást keres. Ajánlatokat „Vidékre is megyek” jelígre a kiadóba kér.

Fiatalember lakótársat keres különbejárattal butorozott szobához. Cim a kiadóban.

Golyósprést megvételre keresünk. Tizian kliségyár Reg. Maria 6. Ugyanott inas felvétetik.

Jobbrendű háztartásbeli zsidó lány felvétetik teljes ellátás és fizetéssel. Mihai Viteazul 10. Tejtermék árusítás.

Paragáz mindennél tökéletesebb fűregítő gáz! Százszázalékosan fűregtlenít, fertőtleníti! Emberre ártalmatlan, nem tüvzeszelhető! Fényes elismerő levelek! Frank ügynökség Cluj, Memorandului 6.

CSÜTÖRTÖK, 1935

HIR

3301

villany-vas

Cons
Piala
Telefon

— Nagyszomban jelentek a német hadseregbenből jelentik: Miután jelentkeztek a német hadseregbe való elhatározást, hogy a felv. június 15-én zárják le a jun.

— Három hónapra és vesztesre ítélték a román CFR-munkást. Tegnap sz. hogy a cluj-i hadbírósgo Stoica Cristofor bucuress munkás államellenes izg. 1934 december 17-én Cluj. man állam ellen izgató b. hány egyetemi hallgatók. vendégloben. A tárgyalás. nut hallgattak ki, majd hangzása után ma kerül hirdetésére. Az enyhítő lembe vételével Stoicat házra és ötévi politikai hadbírósg.

— A görög kormány ellen. Athénből jelentik: iroda közli kapcsolatban pártoknak a választások radásával, hogy ilyen ma szükről azt bizonyítja, tudomással a jelenlegi ról és ezért a felelősség. háramlik, annál is inkább tábornok és Pangalos vo. mány legadázabb ellenség a választásokon. A korm. a véleménye, hogy Veniz. társai azzal a meggyőző vissza a politikai arénáj. ják tudni megszerezni vo. pátiáját és így nem fog lasztani. Miután nem aka a kormányt illetik külön. így igyekeznek igazolni. — Elmezavar tört ki. Akadémistán. Tegnap regg. Saguna uccai járókelők. fiatalemberre lettek figye sen le-fel járkált a Keres. előtt és hangosan vitatko. járókelők közül valaki é. ket, akik rövidesen meg. mindig feltűnő idegesen embert beszállították a klinikára. A mentőorvos. fiu zavart feleleteket a. tudtak venni a beszédből. delmi Akadémia hallgatók. vélemény szerint a diák. tanulhatott a közeledő v. feszített munka megviselt. az ideggyógyászati klinik. alá.

— Itélet a Vulpeanu g. csolatos hamistanuzási. nappal ezelőtt tárgyalta. san tanácsa a Vulpeanu t. sági perével kapcsolato. pert. Mint ismeretes dr. L. kos táncmester volt véd. Márta, Vulpeanu huga e. címén indult eljárás, me. Budisteanu Leon és Mor. raszok annakidején azt. gálóbiró előtt, hogy látták és Greabu Flaviu verék. uton. A hamistanuzás ki. és a hamistanuz bíróság. törvényszék az elmúlt esz. és Mondát két évre, Bud. mig Vulpeanu Mártát h. A tábla tegnap hirdett. Láng és Monda büntetés. egy évre, mig Budisteanu. ta esetében helybenhag. itéletét.

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piața Unirii 32
Telefon: 83

Nagyszomban jelentkeznek az önkéntesek a német hadseregbe való felvételre. Bernből jelentik: Miután igen nagyszomban jelentkeztek a német hatóságoknál az önkéntesek, a hadseregbe való felvételüket kérve, elhatározták, hogy a felvételi listákat 1935 június 15-én zárják le június 1 helyett.

Három hónapra és ötévi politikai jogvesztésre ítélték a román állam ellen igazgató CFR-munkást. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a cluj-i hadbírósgon tárgyalni kezdtek Stoica Cristofor bucaresti CFR nikkelező munkás államellenes izgatási perét. Stoica 1934 december 17-én Clujon járt, ahol a román állam ellen igazgató beszédet intézett néhány egyetemi hallgatónak a Dragomir-féle vendéglőben. A tárgyaláson nagyszámú tanút hallgattak ki, majd a perbeszéd elhangzása után ma került sor az ítélet kihirdetésére. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével Stoicat három hónapi fogságra és ötévi politikai jogvesztésre ítélték a hadbírósg.

A görög kormány vádjai az ellenzék ellen. Athénből jelentik: A görög távirati iroda közli kapcsolatban egyes ellenzéki pártoknak a választásoktól való távolmaradásával, hogy ilyen magatartás az ő részükre azt bizonyítja, hogy nem bírnak tudomással a jelenlegi helyzet súlyosságáról és ezért a felelősség teljes sulya rájuk hárul, annál is inkább, mert Metaxas tábornok és Pangalos volt diktátor, a kormány legádázabb ellenségei is megjelennek a választásokon. A kormánypártiaknak az a véleménye, hogy Venizelosz volt munkatársai azzal a meggyőződéssel vonultak vissza a politikai arénáról, hogy nem fogják tudni megszerezni volt választóik szimpátiáját és így nem fogják őket megválasztani. Miután nem akarják ezt bevallani, a kormányt illetik különböző vádakkal és így igyekeznek igazolni távolmaradásukat.

Elmezavar tört ki egy kereskedelmi akadémián. Tegnap reggel nyolc órakor a Saguna uccai járókelők gyanúsán viselkedő fiatalemberre lettek figyelmesek, aki idegen le-fel járkált a Kereskedelmi Akadémia előtt és hangosan vitakozott magában. A járókelők közül valaki értesítette a mentőket, akik rövidesen megérkeztek és a még mindig feltűnően idegesen viselkedő fiatal embert beszállították az ideggyógyászati klinikára. A mentőorvos kérdéseire a fiatal fiú zavart feleleteket adott, de annyit ki tudtak venni a beszédéből, hogy a Kereskedelmi Akadémia hallgatója. Az eddigi orvosi vélemény szerint a diák valószínűleg sokat tanulhatott a közeledő vizsgákra és a túlfeszített munka megviselte idegeit. Egyelőre az ideggyógyászati klinikán vették ápolás alá.

Ítélet a Vulpeanu gyilkossággal kapcsolatos hamisítványos perben. Néhány nappal ezelőtt tárgyalta a cluj-i tábla Balasan tanácsa a Vulpeanu táncsnár gyilkossági perével kapcsolatos hamisítványos perét. Mint ismeretes dr. Láng János a gyilkos táncmester volt védője és Vulpeanu Márta, Vulpeanu huga ellen hamisítványos címen indult eljárás, mert rábeszélésükre Budisteanu Leon és Monda Dumitru parasztkor annakidején azt vallották a vizsgálóbíró előtt, hogy látták, amint Vulpeanu és Greabu Flaviu verekedtek az országúton. A hamisítványos kiderült. A felbujtók és a hamisítványos bíróság elé kerültek. A törvényszék az elmulasztandó dr. Lángot és Mondát két évre, Budisteanut egy évre, míg Vulpeanu Mártát hat hónapra ítélte. A tábla tegnap hirdett ítéletet a perben. Láng és Monda büntetését leszállították egy évre, míg Budisteanu és Vulpeanu Márta esetében helybenhagyta az első fórum ítéletét.

Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzörögés, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhé és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

Eddig semmi eredménnyel nem járt a Weyerhauser elrabolt amerikai milliommofiu felkutatására megindított nyomozás. Londonból jelentik: Az északamerikai Washington tagállam Tacoma városából elrabolt Weyerhauser 9 éves milliommofiu felkutatására a nyomozás mindezeig semmi eredményt sem mutat fel. A szülők már hajlandók arra, hogy 200 ezer dollár vátsgdíjat fizessenek az emberrablóknak, hogy visszakapják a gyermeket s azt a kérést intézték a nyomozóhatóságokhoz, hogy figyeljék fel egyelőre a nyomozás folytatását, mert már lejáratban van az a határidő, amelyet a gonosztevők a váltsgdíj kézhezvételére megszabtak.

De Valera elítéli az utolsó szálát is, mely Irországot Angliához fűzi. Dublinból jelentik: De Valera ir miniszterelnök az ir képviselőházban bejelentette, hogy a jövő evől kezdve megszüntetik a főkormányzói méltóságot s ezzel elítéli az egyetlen és utolsó szálát, amely Irországot még Angliához fűzi.

Tömegesen számúzik a szovjethatóságok Szibériába a nyugatoroszországi határvidékről a lengyeleket és németeket. Genfből jelentik: A lapok arról adnak hírt, hogy a szovjethatóságok a nyugatoroszországi határvidékekről tömegesen számúzik a lengyeleket és a németeket Szibériába s más északi vidékekre. A Leningrád—Odessa vonalról nyugatra sok falut valóságosan elnéptelentettek. Leningrádból 20 ezer családot számúztak.

Pénteken este
NÁDAS SÁNDOR
az Ujságíróklubban
A kitűnő pesti író, a Pesti Futár főszerkesztője pénteken este tartja meg rendkívül érdekes előadását. Az ismert előadó a pesti bohémek életéről, Márkus Emiliáról, Fedák Sári-ról, Bajor Giziről, Gaál Franciáról fog beszélni.
Csütörtökön este pedig
Forgács Sándor
a kitűnő művész előadja.

Miklós herceg repülőútja. Bucurestiből jelentik: Miklós herceg tegnap délután próbarepülést végzett az IAR új utasgépén, amelyet Olteanu kapitány vezetett. Valószínű, hogy a herceg ezzel a géppel Oradeára repül, onnan autón megy tovább Franciaországba egy ottani nemzetközi versenyre.

Franasovici közlekedésügyi miniszter felépült. Bécsből jelentik, hogy Franasovici közlekedésügyi miniszter felépült betegségéből és június 5-én visszakerül az országba, hogy résztvegyen a restauráció ünnepségein.

Cihoski tábornok vagyona. Bucurestiből jelentik: Cihoski tábornok, volt hadügyminiszter emlékiratát terjesztett a vagyonellenőrző bizottság elé, amelyben rámutat arra, hogy 3 millió lejes vagyona van, ingó és ingatlan, amiben bennefoglaltatik az a terület, amit mint a Mihai Viteazul rend tagja kapott a fővárosban, továbbá egy birtok Campulungban, amit a város diszpolgára minőségében kapott és egy birtok Sibiában.

A Wizo-asszony otthona. A mai élet fokozott tempója mellett a legtöbb dolgozó férfinak, nőnek, iskolásgyermekeknek csak az étkezésre szánt rövid idő a pihenése. A zsidó háziasszonyok, anyának fontos feladata, hogy övének ezt a rövid időt, sokszor csak pár percet, minél kellemesebbé, üdítőbbé tegye. Egy pár virágszál, egy kedves csipkével vagy izléses porcellánnal, kicsi fáradsággal művésziessé tehetjük étkező asztalunkat. Ez az ötlet késztette a Wizo asszonyait a KKL-el karöltve, hogy megrendezték június 2-án az új Iparkamara nagytermében az Asztalterítési és Konyhaművészeti Kiállítást, ahol bemutatásra kerül az ujszeri háztartási cikkek alkalmazása mellett több különbözőképpen megterített asztal, ugymint: 1. Multiszázadbeli asztal. 2. Modern asztal. 3. Amerikai asztal. 4. Péntekesti asztal. 5. Reggeli asztal. 6. Ebédasztal. 7. Cocktail asztal. 8. Gyermekasztal stb., valamint a mai kor igényeit kielégítő ételneműk. Minden zsidó asszonynak kedves kötelessége meglátogatni ezt a kiállítást, ahol nemcsak tanulhat, de miután délután zenélő is gondoskodva lesz, egész családjával kellemesen szórakozhat.

Kiegészítik az állampolgársági listákat. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium mellett működő bizottság megkezdte az állampolgársági listákba való utólagos beiratkozásokra vonatkozó kérések elintézését a csatolt területek számára az 1934 február 24, 1928 június 2 és az 1932 október 18-án keletkezett törvények alapján. Tegnap már közzé is tették az első határozatokat.

Göbbels szerint a nemzeti szocializmus nem exportálék. Berlinből jelentik: A nemzetközi motorkerékpár szövetség küldöttsége megjelent Göbbels propaganda miniszter előtt, aki kijelentette, hogy a nemzeti szocializmus nem exportálék és a németek nem akarják elnémetesíteni a többi népeket. Németország lojalis partner kíván lenni úgy a sportban, mint a politikában.

Csökkennek az adóbevételek. Bucurestiből jelentik: A folyó évi adókievételek pénteken befejezést nyernek, a pénzügyminiszter ily értelmű utasítása szerint. Hétfőtől kezdve 30 napig a fellebbezési bizottságok fognak működni. A bevételek az utóbbi időben csökkenni kezdtek, ami komolyan foglalkoztatja a kormányt.

Megszűnik a vizsaly Argentína és Bolivia között. Buenos-Airesből jelentik: Bolivia és Argentína külügyminiszterei több tanácskozást folytattak. Politikai körök azt hiszik, hogy a tárgyalások rövidesen fegyverszünetre vezetnek, ami a két ország közötti vizsaly végleges likvidálásának bevezetése lenne.

Londonban június 4-én kezdődnek az angol-német tengerészeti tárgyalások. Berlinből jelentik: Londonban június 4-én kezdődnek az angol-német tengerészeti megbeszélések. A német delegáció élén von Ribbentropp utazik az angol fővárosba. Tagjai lesznek a küldöttségnek Schuster ellentengernagy, Wartner, a londoni követség tengerészeti attaséja és Kiderlen korvettkapitány. Egyidejű párizsi jelentés szerint Clark ferizi angol nagykövet felkereste Lavalt s tárgyalat vele az előkészítés alatt levő új nemzetközi tárgyalások anyagáról.

Paul Boncour a bucaresti ügyvédi kamara tiszteletbeli tagja. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara dékánja, George Petrovici, ma megjelent a francia követségen, ahol átnyújtotta a kamara által Paul Boncournak felajánlott tiszteletbeli tagsági diplomát, hogy azt hivatalosan továbbítsák a volt francia miniszterelnökhöz.

TURISZTIKA

A Hggibbor urisztikai szakosztálya június hó 2-án, vasárnap a következő kirándulásokat rendezi:

Autós kirándulás a Nagy-Magurára. Indulás reggel fél 6 órakor. Jelentkezni pénteken estig bezárólag az Aréna sportújszletben.

Gyalogkirándulás Öze völgye—Páter-forrás utiránnyal. Indulás reggel fél 8 órakor. Mindkét kirándulásra az indulás a Calea Marechal Foch 10 alól történik.

Épelméjű a gyilkossággal vádolt bucaresti bíró. Bucurestiből jelentik: Pastia volt bíróról, aki a Str. Precupești Vecchin ismeretes gyilkosságot elkövette, az orvosi vizsgálóbizottság megállapította, hogy teljesen elégséges az elkövetett bűntettért. Minden valószínűség szerint a tárgyalás az ősz folyamán lesz a bucaresti esküdtszék előtt.

Elővetelben már árulják a Magyar Színház pénztáránál az ARANYKORSÓ szombat esti bemutatójára a jegyeket.

Igyekezzen előre jó helyet biztosítani magának!

A zsidó szimfonikus zenekar az első és másodhegedűsök részére ma, csütörtök este 9 órakor próbát tart, amelyre pontos megjelenést kér a Vezetőség.

J. Peltz a vádlottak padján. Ma este 9 órakor a Salom-klubban irodalmi törvényszék ül össze, hogy ítéletet mondjon J. Peltz, a hírneves bucaresti román-zsidó író nagy port felvert zsidótárgyú regénye: a „Calea Vacaresti” felett. Az irodalmi törvényszék elnöki tisztét Weinberger Nándor tölti be, a vádat Kasztnér Rezső, a védelmet Salamon László képviseli. A rendkívül érdekesnek ígérkező irodalmi est iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Az tábla helybenhagyta a gyilkos asszony hét éves büntetését. A cluj-i tábla második szekciója tegnap tárgyalta Sipos Nastazia turdai asszony gyilkossági perét. A 40 éves asszony még az elmúlt évben megfojtotta 70 éves szeretőjét, mert szabácsolni akart az öregembertől. A turdai törvényszék hétévi börtönrre ítélte Sipos Nastaziát, míg a tegnapi tárgyaláson helybenhagyták az első fórum döntését.

Ma, csütörtökön este 9-órakor a SALOM KLUBBAN

lesz megtartva a szezon egyetlen és legérdekesebb

Irodalmi törvényszéke

Elnök: Weinberger Nándor
Ügyész: Kasztnér Rezső
Védő: Salamon László
A vád tárgya:

I. Peltz: Calea Vacaresti c. regénye.

COMUNITATEA MATERNĂ AUT. ORTH. EVREASCĂ DIN ALBA-JULIA

No. 67—1935.

Pályázati hirdetmény

Az alba-juliai aut. orth. izr. anyahitközség pályázatot hirdet:

1. Egy 40 éven aluli metszőre, שרוב וריק, aki 3 elismert ort. rabbittól nyert מכתב ברכה birtokában van, elsőrangú előimádkozó és מוהל.
2. Egy szigoruan vallásos előéletű, államilag képesített és a román nyelvet perfektil beszélni tudó, aki az elemi iskolai hitoktatást is megfelelően ellátni képes. Fenti állásokra pályázók sziveskedjenek családi állapotukat és képesítő okmányaikat tartalmazó pályázataikat alulírott elnökség címére küldeni.

Fizetés megállapodás szerint. Utiköltség csakis a meghívottaknak térített meg.

Alba-Julia, 1935. május 20.

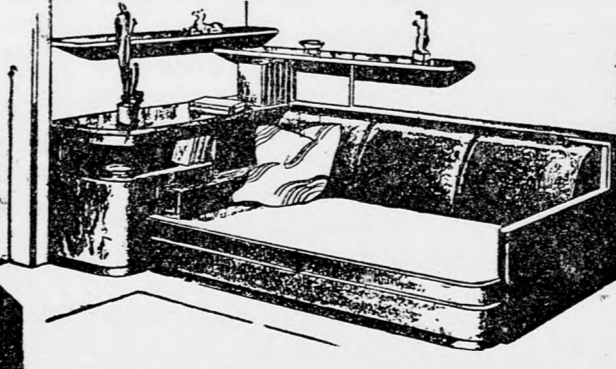
Ernster Géza,
hitk. jegyző

Fuchs Nándor,
hitk. elnök.

Székely és Rétí BUTORGYÁRT

TÁRGU-MUREŞ—BUCUREŞTI—BRAŞOV

Tervezőink művészete,
Munkásaink szaktudása,
Anyagjaink kiválósága,
nyújtják Önnek azt a biztosítékot,
mely a butorvára-lára előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

UJ KELET Legújabb hírek

Göring meghívta Boris bolgár királyt Németországba

A király a meghívást elfogadta és Kóburgban találkozik Hitlerrel. Bulgária nem csatlakozik a Balkán-egyezményhez. Göring Raguzába repült Szófiából

Göring Bucurestibe is ellátogat?

Párizs, május 29. Az Excelsior szófiai értesülései szerint Göring meghívta Boris bolgár királyt Németországba, hogy Hitlerrel találkozzék. Az uralkodó a meghívást elfogadta s legközelebbi nyugateurópai útján Kóburgban találkozni is kíván a német kancellárral. A Matin úgy tudja, hogy nem volt szó titkos katonai egyezményről Szófiában Göring és a bolgár kormányfőfiak között, de Bulgária újlag leszögezte, hogy nem kíván csatlakozni a Balkán-egyezményhez.

Egyébként Boris király és Cyrill herceg személyesen megjelentek a bolgár főváros

repülőtérén Göring és kísérete bucsuztatására. A magasrangú német vendégek gépei simán leszálltak a jugoszláviai Mostar repülőtérén. Göring és a kíséret innen gépkocsin folytatta útját Raguzába.

Hir szerint Göring Szófiából való elutazása előtt kijelentette, hogy látogatást tevé a Balkán összes fővárosaiban, utba fogja ejteni Bucurestibe is. A román hatóságok azonban eddig semmit sem tudnak a látogatásról.

Belgrád, május 29. Göring és kísérete néhány napot főgnak tölteni Raguzában, ahová megérkeztek.

Egyre inkább súlyosbodik a pénzügyi helyzet Franciaországban

A francia kamara pénzügyi bizottsága leszavazta a kormány felhatalmazási javaslatát

A baloldal a felhatalmazás ellen. Ha a kormány nem kap többséget, új kormány alakul. Menekül az arany Franciaországból

Puccsra készülnek a francia fasiszták?

PÁRIZS, május 29. A francia kamara pénzügyi bizottsága ma délután tartotta sorsdöntő fontosságú ülését, amelyen a kormány által kért pénzügyi felhatalmazási javaslatot nyújtották be. A pénzügyi bizottság meghallgatta Germain Martin pénzügyminiszter előadását és nagy meglepetésre leszavazta a javaslat ellen 25, mellette 15 képviselő szavazott, egy tartózkodott a szavazástól. A pénzügyi bizottság döntése alighanem döntően fogja befolyásolni a képviselőház állásfoglalását.

Párizs, május 29. Germaine Martin francia pénzügyminiszter a kamara tegnapi ülésén megindokolta az előterjesztett rendkívüli felhatalmazási javaslatot. Ismertetette a frankellenes spekuláció hadjáratát s rámutatott a helyzet súlyosságára. A kormány ragaszkodik az aranyalaphoz, de le akarja küzdeni a spekulációt. Ezért kéri a valuta védelme, a közhitel fenntartása és a gazdasági élet feljavítására hivatott kormánytervek érdekében a javaslatra a sürgős tárgyalás kimondását és annak elfogadását. Leon Blum, a szociáldemokraták vezére felvilágosítást igényelt a kormánytól afelől, milyen intézkedésekre készül, ha megkapná a felhatalmazást, majd azt hangoztatta, hogy a frank körüli események kivizsgálására helyes lenne vizsgálóbizottságot kiküldeni. Felszólalása után a javaslatot kiadták a pénzügyi bizottságnak, amely nyomban tárgyalás alá vette.

Politikai körök szerint a kamara pénzügyi bizottságában aligha lesz többsége a felhatalmazási javaslatnak. A kommunisták és szocialisták felhívást intéztek a többi baloldali párthoz, tartsanak közös értekezletet a felhatalmazási javaslat elleni akció tárgyában.

A radikálszocialista párt tegnapi értekezletén Herriot kérte pártjának tagjait, támogassák a kormány javaslatát. Távozás után élénk vita fejlődött ki, többen támadták Herriot álláspontját és különösen azt kifogásolták, hogy nem is tudja, milyen pénzügyi intézkedéseket tervez a kormány. Miután a pénzügyi bizottság tagjainak túlnyomó része baloldali, már itt komplikációk támadhatnak. Azt hiszik, hogy a kormány nem is fogja megvárni a parlamenti vita végét és levonja a konzekvenciákat.

Egyidejűleg a kereskedelmi kamarák és a hitelszövetkezetek szövetsége sorompóba léptek annak érdekében, hogy a kormány megkapja a rendkívüli pénzügyi felhatalmazást. Felkérték képviselő- és szenátor-tagjaikat, hogy fejtssék ki élénk propagandatevékenységet a javaslat elfogadása érdekében.

Komoly a helyzet

A lapok a törvényhozási ülés lefolyásáról közölt tudósításaikban komolynak jelzik Franciaország pénzügyi helyzetét. A Matin annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a parlament kényszerűségből meg fogja szavazni a pénzügyi felhatalmazási javaslatát. Ha ez bekövetkezik, nem

lesz pénzeértékelés. Ha azonban a kormány nem kapna többséget, új kormány fog alakulni s ez is a frank értékállandósága mellett száll sikkra, de lehetséges, hogy akkor már késő lesz s befejezett tények elé kerül.

A kormányajtó sem titkolja, hogy a tegnapi pénzügyminiszteri expozé törvényhozási fogadtatása alatta maradt a várakozásnak. Az Oeuvre és a Populaire riasztó híreket közölnek arról, hogy a szélsőjobboldal Weygand tábornok és Chiappe volt párizsi rendőrfőnök vezetése alatt puccsra készülődik. Hir szerint a feszült politikai és pénzügyi helyzettel kapcsolatos politikai manőverről van szó.

A tőzsde élénk

A tőzsdén ma igen nagy élénkség uralkodott. A hangulat kedvező volt a kormánynak azon nyilatkozata folytán melyben

leszögezte, hogy megvédi a frankot. Egyidejűleg a Francia Bank a valutaárfolyam alátámasztása érdekében a leszámítolási kamatlábat 6, a lombardkamatot 7 százalékra emelte. Egyébként Párizsból egyre tart az arany Angliába vándorlása. Az utasszállító repülőgépek is nagyértékű rud-aranyszállítmányokat hoznak s az utasok is aranypénzeket, ékszert.

Berlin, május 29. Német pénzügyi körök a legnagyobb érdeklődéssel kísérik a francia intézkedéseket az aranykiszvárgás megakadályozására és a francia frank devalorizációjával szemben. A Berliner Tageblatt szerint a frankot nem kell megmenteni. A francia kormány meg fogja azt védeni annál is inkább, mert most nem valutakrizisről, hanem politikai krízisről van szó és egészséges megoldás csak politikai terrénumon lesz lehetséges.

Ujjáéledt a régi magyar pogány vallás

A fajvédő-mozgalom fantasztikus kinövését leplezték le Magyarországon

Budapest, május 29. A budapesti sajtó rendkívül érdekes társadalmi jelenségről közöl feltűnésteltő cikkeket. A fajvédő mozgalom hatáa alatt Magyarországon is kialakulnak a németországéhoz hasonló pogány szekták. A régi magyar pogány vallás ujjáéledéséről van szó, mely már komoly mozgalom formájában jelentkezik. Gödöllőn Horthy kormányzó nyári rezidenciájá-

ban 25 tagu pogány „hivő” gyülekezett, hogy a tavasz ünnepét a pogány ritus szerint ünnepelejk. Fáklyákat gyújtottak meg a háboru istenének oltára előtt, táncoltak az oltár körül és ittak.

Az új ritus Attila születésétől számítja az időt, tehát szerintük a jelenlegi az 1501-ik év. A következő jelszóval köszöntik egymást: „El a magyarok istene”.

Detektivekkel dobatták ki irodájából a timisoarai iparkamara főtitkárát

Ionescu elnök és Conciacu főtitkár viszáljának érdekes körülményei

Timisoara, május 29. (Az Uj Kelet tud.) A helyi ipari és kereskedelmi kamarában délelőtt kinos botrány játszódott le. Conciacu Jon ipari és kereskedelmi kamarai titkár és Ionescu Frota, a kamara ideiglenes elnöke között hónapok óta ellentétek vannak. Conciacu nem tudta megbocsátani Ionescunak, hogy az ipari és kereskedelmi kamara ellenőri tisztségére Imbroane Anton kultuszügyi államtitkár kinevezését vitte keresztül, mert az iparkamarai titkár Imbroaneval ellenséges viszonyban van. Néhány héttel ezelőtt Conciacu Ionescu távollétében

összehívta az időközi bizottságot, amely Ionescut megfosztotta állásától és Purujeanu képviselőt választotta meg elnökül.

A titkár önkényes lépésére az ipari és kereskedelmi minisztérium azzal válaszolt, hogy Conciacut háromhavi kényszerszabadságra küldte. Conciacu azonban kijelentette, hogy ezt a szabadságot nem veszi tudomásul, az intézkedést törvénytelennek minősíti és nem adja át hivatalát.

A konfliktusnak szerdán szokatlan következményei lettek. A minisztérium ugyanis Purujeanu képviselő megválasztását megsemmisítve, újra Ionescu Frotát nevezte ki az ipari és kereskedelmi kamara élére, aki végre akarta hajtani a titkár kényszerszabadságára vonatkozó rendeletet. Ionescu ma a minisztérium képviselőjével megjelent a főtitkári irodában és felszólította Conciacut, hogy kezdje meg a minisztérium által elrendelt szabadságát. Conciacu kijelentette, hogy a rendelkezést nem veszi tudomásul és továbbra is hivatalában marad. Erre Ionescu az iroda uccai ablakához lépett, ahonnan jelt adott a Palace-kávész

elő már előzőleg kirendelt rendőrségi közegeknek. Röviddel rá detektivek jelentek meg az irodában és az ellenkező Conciacut erőszakkal kidobták az irodából. Ugy politikai, mint gazdasági körökben élénken kommentálják a különös botrányt. A főtitkári teendők ellátásával az elnök ideiglenesen Arzenovici Zoltánt bizta meg.

Tizennégy millió lejes adománnyal ott-hont építenek Bucurestiben az uccán talált leánygyermek számára. Bucurestiből jelentik: Ezelőtt 16 évvel egy román leány férjhez ment egy Widu nevű amerikai mérnökhöz. Házasságukból leánygyermek született, aki azonban apjával együtt borzalmas tüzvésznek esett áldozatul. Az özvegy most 14 millió lejt adományozott a Szent Katalin szövetségnek, hogy létesítsen otthont a Bucuresti uccán talált leánygyermek számára.

Szabó Dezső: Életem. Uj honfoglalás. Kis nemzetek sorsa. Szabó Dezső századunk magyar irodalmának tüneményes zsenije, Ludas Mátvás kiadó név alatt jelenteti meg rendkívül érdekes, tüzzel, vérrrel, szenvedéllyel írott újabb műveit. Ennek a kötetnek teljes címe: „Életem: születésem, halálaim, feltámadásam. Uj honfoglalás felé. Nép-képiselet. A kis nemzetek sorsa. Mai jegyzetek. Ára 35.— lei. Előbbi kötetek: „Karcsonyi levél. A németiség utja. Debreceni tanulások. Feltámadás Makucsán.” Ára 70 lei. „A magyar irodalom sajtós arca. Korunk néproblémája. Az ellenforradalom természetrajza.” Ára 35.— lei. „Mosolygók” 35.— lei. „A kötel legendája” 35.— lei, minden könyv kereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó B. I. nyomdása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

CENZURAI

Megbukott

„Franciaors

Párizs, május 31. előtt a kamara pé szavazta a francia hatalmazás javaslatát bizonyosnak, hogy a bukásra itéli a javaslatot a Flandin-korn kerülhetetlenül szüks

Flandin és pénzüg Martin arra alapozt amelyet a felhatalma vonatkozólag tanusít közvélemény többsége devalorizációját, az térést, ezzel szembe frank-spekuláció hiér nyuló erélyes intézke

De alátámasztotta sát a körülmény is, kális szocialisták elm vel ellentétben, a pé megadása mellett fo ténylegesen meg is t talmazási javaslat m kében és hogy ez me nem rajta mulott, azon a tegnap még a francia baloldali pár együtt szavaztak.

A baloldali pártok ták, szocialisták, kon listák és republikán ségfrontja szervezeti son nem valósult me zás eredménye azonb keztenni, hogy az ebb oldali pártok együtt latban tényleges form felhatalmazási javas ka ülésen 353 szava vetették el. A javas képviselő kizárólag a cialista, kommunista, neoszocialista és rep pártokhoz tartoznak.

A francia kormány kességéhez tartozik a többsége tulajdonké Martin pénzügyminis foglalt állást, amely mutatta ki azt a su tet, amelyben a franc hanem lényegében a digi politikai magata ságát ítélte el.

Nagyon helyesen miniszterelnök nagys ra, hogy a kamara az mányának akarva-ne adni a rendkívüli fel szen az ellene forduló vannak, hogy milyen gában a frank deval veszélye. Drámai sz arra, hogy az 1930— az 1934 év végéig a 27.617 millió deficite még nincsenek beles utak deficitjei és a